

**TRANSCRIPT VAN DE COMMISSIE WATERKWANTITEIT EN WATERKWALITEIT VAN HOOGHEEMRAADSCHAP VAN
DELFLAND
d.d. 19 december 2023**

1. Opening, vaststelling agenda

De voorzitter: Goedenavond allemaal. Ik open graag de vergadering en heet u allen van harte welkom. Knap van u dat u hier allemaal naartoe geroeid bent. Ik heb voor de gezelligheid wat suikerbommen meegebracht, dus die geef ik door en dan neem je maar wat. In het kader van de laatste vergadering voor de gezelligheid. Goed, dan starten we maar met het gebruikelijke appel, zodat men weet wie er aanwezig is. Begin maar met de heer Smits.

De heer Smits: Arjan Smits, Partij voor de Dieren.

De heer Van der Burg: Cees van der Burg, Natuurterreinen. Dank u wel.

De heer Jannink: Jan-Willem Jannink, Natuurterreinen.

Mevrouw Wijbenga: Anneke Wijbenga, Water Natuurlijk.

De heer Opdam: Ide Opdam, Water Natuurlijk.

Mevrouw Örgü: Fadime Örgü, VVD.

Mevrouw Westphal: Bauke Westphal, BVNL.

De heer Grashuis: Arjan Grashuis, ChristenUnie-SGP.

De heer Tas: Ruud Tas, BBB.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Nieske Dijkshoorn, BBB.

De heer Zwinkels: Frits Zwinkels, CDA.

De heer Sunder: Rolf Sunder, Ongebouwd.

De heer Van den Berg: Jan van den Berg, fractie ondersteuning Ongebouwd.

De heer Leibbrand: Ruud Leibbrand, AWP.

De heer Middendorp: Hans Middendorp, AWP.

De heer Teerink: Sef Teerink, Partij van de Arbeid.

De heer Meijdam: Johan Meijdam, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Koop: Manita Koop, college.

De heer Van Boxmeer: Stijn van Boxmeer, Hoogheemraad.

De heer Van Rooijen: Bas van Rooijen, secretaris.

De voorzitter: Voorzitter, Peter Kiela. Kan iedereen zich in de agenda vinden? De heer Teerink.

De heer Teerink: Dank, voorzitter. Ik had het initiatief genomen met de fractie om een experiment te doen met de nieuwe regels voor het aanvragen van een gespreksstuk. Dat is niet helemaal goed gegaan. Mijn mail is bij de ongewenste mail van de secretaris terechtkomen. Dus ik weet niet zo goed wat ik daarvan moet denken, maar ik laat het maar even van mijn schouders glijden. Maar het idee was en dat wil ik graag ook even met de commissie delen, om het derde punt van de ingekomen stukken vandaag als gespreksstuk te agenderen. Wij wilden eigenlijk niet specifiek over deze Jaarrapportage praten, maar veel meer over de rol van Delfland en specifiek ook de rol van de VV in de ruimtelijke ordening. Maar niet alleen in de ruimtelijke ordening, maar eigenlijk alle ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving. Dus we hebben het ZH-PLG, we hebben de ruimtelijke puzzel, we hebben onlangs gesproken over de peil besluiten, maar ook over het baggerbeleid en alle dingen die we doen op het gebied van klimaatadaptatie. Wij hebben het gevoel en de behoefte om daar in deze commissie over van gedachten te wisselen. We wilden daarmee experimenteren. Dat is niet helemaal goed gegaan. Daardoor hebben de fracties zich ook niet goed kunnen voorbereiden. Dus in overleg met de commissiegrieffier en de voorzitter hebben we bedacht dat we dat een volgende keer gaan doen. Ik wil in ieder geval de handschoen oppakken om dat ook voor te bereiden. Dat zou ik ook heel graag met anderen doen. Ik hoop ook wellicht een positieve reactie van het college daarop te krijgen. Dus wellicht zijn er mensen die daar iets aan toe zouden willen voegen.

De voorzitter: En die kunnen zich bij u aanmelden?

De heer Teerink: Jazeker, wat mij betreft ook nu direct, dus dan maken we een clubje en dan kunnen we dat voorbereiden.

Mevrouw Örgü: Voorzitter, even gewoon voor de duidelijkheid. Bedoelt mijn collega van, dat we dan ... Bedoelt mijn collega het derde onderwerp wat nu op de agenda staat?

De heer Teerink: Via de voorzitter. Dat was oorspronkelijk de aanleiding. Wat ons betreft, is het breder dus over alle ontwikkelingen in die fysieke leefomgeving en de invloed en rol die we daar als waterschap, maar ook met name als VV, in hebben.

De voorzitter: Dus in den brede. Ik zag mevrouw Wijbenga zwaaien.

Mevrouw Wijbenga: Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat het een heel goed plan is. Ik had ook even dezelfde vraag van, betekent dit nu dat we dit agendapunt doorschuiven? Ik hoop het niet. Bij alle agendapunten die wij hebben ingebracht als Water Natuurlijk hebben we ook laten weten dat het wat ons betreft een gespreksonderwerp is. Dus dat is ook een uitnodiging om alvast te beginnen met mogelijk een discussie en dan kunnen we die ook gezamenlijk breder trekken en daar heb ik ook wel belangstelling voor.

De voorzitter: Anderen nog een primaire reactie? Gaat uw gang.

De heer Leibbrand: Lijkt me een goed voorstel van de Partij van de Arbeid. Ik sluit me graag aan.

De voorzitter: Anderen nog?

De heer Van der Burg: Ook vanuit Natuurterreinen, goed initiatief en wij sluiten ons graag aan. Dankjewel.

De voorzitter: Ik zag mevrouw Örgü.

Mevrouw Örgü: Ik schuif daar ook graag bij aan.

De voorzitter: Helemaal mooi.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ook wij willen graag een goed voorstel om daar verder over na te denken, dus sluiten wij graag bij aan.

De voorzitter: Helemaal fijn. Mevrouw Dijkshoorn heeft zich ook gemeld. Dat lijkt me een mooi clubje. En klankborden met de Heemraden mag altijd, denk ik. Dat wist ik. Fijn zo.

De heer Teerink: Ik wou de mensen die zich nu al gemeld hebben even bedanken voor hun enthousiasme en ik laat zo spoedig mogelijk wat van me horen. Mochten jullie vooraf al ideeën hebben over naar welke kant het op zou gaan, dan hoor ik het graag.

De voorzitter: En lukt het denkt u om op de volgende commissievergadering dit al te agenderen?

De heer Teerink: Dat zou wel mijn intentie zijn, zeker gezien alle ontwikkelingen rond het ruimtelijk voorstel, het ZH-PLG, heel veel zaken die wat ons betreft urgentie hebben en ook misschien wel een andere rol van Delfland en de VV in het bijzonder.

De voorzitter: Dan is dat alvast voor de secretaris. Kunnen we daarmee de agenda vaststellen? Ik zie iedereen knikken, dus dat is gebeurd.

2. Toezeggingenlijst commissie Waterkwantiteit en Waterkwaliteit (bijlage: audiotranscript)

De voorzitter: Zijn er nog opmerkingen, kanttekeningen bij de toezeggingenlijst? De heer Van der Burg.

De heer Van der Burg: Ik moet hem even aanzetten. Zeker. We zullen graag op twee punten even terugkomen. Dat is in eerste instantie, dank dat is voldaan aan het onderwerp baggeren op de informatieve VV, dat is heel helder. Maar kan de Hoogheemraad ook een concrete toezegging doen met betrekking tot toegezegde notitie? Ook ter voorbereiding van ons als commissieleden zou het wel welkom zijn als u daar een exactere datum op zo kunnen geven.

Mevrouw Koop: Zal ik hem beantwoorden? We hadden aanvankelijk het idee van, het wordt een notitie in de commissie, maar het is wat breder geworden en een presentatie geworden. Als u wilt, kunt u de presentatie ook toegestuurd krijg. Ik denk dat dat ook ... Als daar behoefte aan is. En verdere uitwerking, daar moeten we ... Dat houd ik eventjes nu ... Dat weet ik even nu niet. Maar u krijgt wel ... U kunt wel als u zegt, we hebben graag een notitie kunt in ieder geval de sheets krijgen en ik denk dat ook een vruchtbare bijeenkomst was.

Mevrouw Wijbenga: Voorzitter, mag ik daarop inhaken? Ik had anders een vergelijkbare vraag in de rondvraag willen zeggen, of stellen. Het was een hele mooie presentatie. Maar er waren maar vier van de aanbevelingen van de rekencommissie aan de orde geweest en andere vier niet. Het is inmiddels al anderhalf jaar geleden dat de rekencommissie met het rapport is gekomen, dus wij zouden toch wel erg op prijs stellen dat we een concept beleidsvoorstel in het voorjaar zouden kunnen agenderen.

De voorzitter: Ik kijk even naar de Hoogheemraad. Sorry, de heer Middendorp.

De heer Middendorp: Ik wou ook even in aanvulling op wat mevrouw Wijbenga en de heer Van den Burg, begrijp ik het nu goed dat die notitie nu van de baan is en dat u van plan bent om geen notitie aan te leveren? Daar zou ik op zijn minst even over willen nadenken. Dank u wel.

De voorzitter: De Hoogheemraad.

Mevrouw Koop: Dank u wel. Voorzitter. De heer Middendorp heeft het niet goed begrepen. Er komt uiteraard een notitie, maar ik moet even een slag om de arm houden van wanneer, want we hebben het hier heel erg druk. Maar het zal waarschijnlijk voor de zomer zijn.

De voorzitter: Mevrouw ...

Mevrouw Wijbenga: Voorzitter, dat zou ik toch buitengewoon onaangenaam vinden, omdat het al anderhalf jaar geleden is, nogmaals, dat het advies van de rekencommissie gekomen is. Het college heeft op het rapport van de rekencommissie nadrukkelijk gezegd dat ze alle acht aanbevelingen zouden overnemen. Dat zou impliceren dat er duidelijk een beleidsvoorstel zou komen. Dus nogmaals een voorstel voor nieuw beleid in deze of een reactie hierop, zou toch wel op korte termijn noodzakelijk zijn.

De voorzitter: U wilt de notitie sneller?

Mevrouw Wijbenga: Ja.

De voorzitter: De heer Van der Burg.

De heer Van der Burg: Voorzitter, in ieder geval is er nu gelegenheid denk ik om in dit baggerseizoen zaken uit te werken en we hopen toch wel gesteld te staan voor het volgende baggerseizoen. Dat is medio september. Dus als we vroegtijdig daarop in kunnen zetten, zou dat welkom zijn. Dank je wel.

Mevrouw Koop: Voorzitter, er is al en dat bleek ook uit de presentatie, er gebeurt natuurlijk al heel veel in dit huis op het gebied van baggeren. We noemen maar even de aanbeveling van circulair en duurzaam aanbesteden. Dat gebeurt al. Dat is ook al gebeurd. Dus in die zin hebben we ook niet gewacht op een notitie. We moeten dus ... Ik wil wel dus eerst duidelijk de kaders aan u voorleggen en als u dat verstaat onder een notitie, dan moet dat zo rond de zomer wel lukken.

De heer Middendorp: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Middendorp.

De heer Middendorp: Op 16 mei 2023 is er toezegging gedaan, in het najaar komt het college met de notitie. Nu zegt u voor de zomer en u zegt even druk, maar ik durf te voorspellen dat u het rond de zomer ook druk heeft. Dus eerlijk gezegd ...

Mevrouw Koop: Voorzitter, mag ik even? Voorzitter, die voorspelling van de heer Middendorp, daar durf ik zomaar van te zeggen dat die uitkomt, want er wordt hier in dit huis heel hard gewerkt. Dus wij hebben het sowieso druk. Of het nu een notitie is of een presentatie, het gaat uiteindelijk om de inhoud en wij vinden dat ... Vonden dat de sheets ook een notitie zijn, maar dan nu ook nog met een toelichting. En als u die sheets wilt

hebben, natuurlijk kunt u die krijgen en dan met een notitie van het college erbovenop. Maar de uitwerking van de kaders, die volgt na de discussie van afgelopen week.

De voorzitter: Ik kijk even naar mevrouw Wijbenga.

Mevrouw Wijbenga: Dank u wel, voorzitter. Met alle respect, maar een presentatie is nog geen beleidsvoornemen. Wat wij willen naar aanleiding van de acht aanbevelingen van de rekeningcommissie is zo snel mogelijk gewoon een concept beleidsvoorstel. Niet meer en niet minder. En als u zegt van dat dat komt voor de zomer, dan zou ik graag willen weten wanneer dat een eerste bespreking in de commissie kan en voor zover ik weet is er een commissievergadering op 5 maart en dat zou dan misschien een mooi moment zijn. Dus het verzoek is om dan met een concept beleidsvoorstel te komen.

Mevrouw Koop: En wilt u dan dat daar ook de dilemma's expliciet in worden benoemd? Want die willen wij wel ook graag met uw eerst beeldvormende bespreken.

De voorzitter: Dat lijkt me heel goed om dat te proberen. Want daar gaan de discussies natuurlijk ontstaan. Maar ik kijk nog even naar mevrouw Wijbenga.

Mevrouw Wijbenga: We hebben natuurlijk een eerste beeldvorming gekregen dankzij een overigens mooie presentatie van de programmamanager, maar we zijn er nog niet. En nogmaals, er moet wel wat gebeuren en toch nog, nu we het toch over dit onderwerp hebben. Excuus, voorzitter. Mijn vraag was ook tijdens de presentatie, is bij de aanbesteding ook de voorwaarde opgenomen dat er niet zou worden gebaggerd tijdens het broedseizoen. Dat is maar één ding waarvan heel nadrukkelijk een wens is gekomen vanuit deze commissie en dat was niet bij de voorwaarden opgenomen. Dat geeft bij mij dan niet zoveel vertrouwen hoe dat dan verder gaat met het baggerbeleid. Dus nogmaals, ik denk dat de boodschap duidelijk is vanuit deze commissie om zo spoedig mogelijk werk te maken van het baggerbeleid.

De voorzitter: De Hoogheemraad als laatste.

Mevrouw Koop: Voorzitter, dank u wel. Er is anders aanbesteed op dit moment. Alle aannemers weten dat er niet gebaggerd mag worden in het broedseizoen. Dat weten ze gewoon, want het is ook wet, de flora en faunawet. Daar houden ze zich ook aan. Wij ook. Dus wanneer? Het is in ieder geval zo voor de zomer krijgt u de beleidsvoornemens en in ieder geval ook de dilemma's voorgelegd. Want we willen u wel graag in meenemen en nu we werken eraan om zo snel mogelijk met u een besluitvormend stuk te hebben, maar we willen ook stapsgewijs daarnaartoe werken met u als commissie.

De voorzitter: Maar kunnen we dan afspreken dat op 5 maart de dilemma's duidelijk worden gemaakt en dat die met de commissie gedeeld worden? Want dan neemt de commissie ook een stap.

De heer Middendorp: Een voorstel, voorzitter.

Mevrouw Koop: Ja, voorzitter. Het lijkt mij dat dat wel moet lukken, zeker na de interactie van vorige week. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Burg. Tweede vraag.

De heer Van der Burg: De tweede vraag, dank u wel. Dat betreft de reminder. Dat gaat over de watermotie, die is afgedaan, maar ook hier op de vraag van, is het mogelijk dat de Hoogheemraad, op de uitwerking daar is

genoemd, dat die ook een concrete datum zou kunnen geven? Datum en tijdspad. Dus dat is de vraag rond dat onderwerp.

De voorzitter: Kunt u die voor uw rekening nemen?

De heer Van Boxmeer: Dat kan ik. Toen de motie besproken werd, hebben vastgesteld dat hij niet is afgedaan. Dus hij staat nog steeds open en daar is ook het pad aangegeven dat wij nu met de watersysteemanalyse en de verdere uitwerking van het coalitieakkoord invulling gaan geven aan de motie waternatuur. Ik verwacht dat niet voor 5 maart afgerond te hebben. Dan weet ik niet wat de volgende commissie is, maar ik denk dat we daar in ieder geval dat beeld neer moeten zetten. Ik hoorde in wandelgangen 14 mei.

De voorzitter: En is dat haalbaar?

De heer Van Boxmeer: Laat ik daarnaartoe werken dat het 14 mei dat we hier met een stuk zijn en of het dan volledig afgedaan is op de wijze zoals ik daar helemaal tevreden over ben, maar ik denk dat de voortgang het in ieder geval vereist dat we dan op 14 mei terugkomen en dan laat ik het aan des oordeels van de commissie of u dan vervolgens zegt of het wel of niet afgedaan is.

3. Mededelingen

De voorzitter: Ik word zo moe van dat ding. Dan gaan we naar de mededelingen. De Hoogheemraad.

De heer Van Boxmeer: Ik heb twee mededelingen en de eerste mededeling is zolang dat die bij u nu op IBabs staat, dat u niet mee hoeft te schrijven, maar ik lees hem wel voor voor de luisteraars die misschien niet in iBabs kijken. Naar aanleiding van het fractievoorzittersoverleg is gevraagd om te terug te komen op de mededeling aanwijzing nutriënten verontreinigd gebied. Dat zal ik doen door in te gaan op zes punten. Eén, de historie van de derogatie, het proces aanwijzing vorig jaar, het proces aanwijzing dit jaar, de aanwijzing zelf, de contacten die we hebben gehad met de agrariërs en de vraag over de beschikking 2023. En dan sluit ik af met een kort stukje vervolgproces. In het kader van de opname stel ik voor dat ik gewoon eerst het hele verhaal doe en dat u daarna als u meeleest, zullen we maar zeggen en u heeft nog vragen of opmerkingen dat u daar dan op terugkomt. Als eerste de geschiedenis van de derogatiebesluit. In de nitraatrichtlijn is vastgesteld dat dit maximaal 170 kilogram per hectare per jaar mag zijn om de nitraatuitspoeling naar het grond en oppervlaktewater te verminderen. Derogatie is daarbij de verruiming van de hoeveelheid dierlijke mest die op het land uitgereden mag worden als dat geen nadelige gevolgen heeft voor het milieu en Nederland heeft sinds 2006 deze derogatie leesverruiming gekregen. In januari 2023 zijn de beheersgebieden van drie waterschappen, waaronder Delfland, aangewezen als nutriënten verontreinigd gebied. Dit betekent dat per direct de derogatie is afgebouwd. Hoe met de aanwijzing van de nutriënt verontreinigde gebieden wordt omgegaan na 2025 wordt overgelaten aan een nieuw kabinet. Dan het proces van vorig jaar. Het proces tot de aanwijzing in januari van dit jaar, de aanwijzing van het beheergebied van Delfland als nutriënt verontreinigd gebied kwam als een complete verrassing. Eerder in een Kamerbrief van 2 december 2022 had LNV de afbouw van de derogatie wel aangekondigd. Daarbij was aangegeven dat 2023 gebruikt zou worden om hier via gebiedsprocessen tot een afbouwschema te komen. De aanwijzing als nu nutriënt verontreinigd gebied heeft geleid tot onvrede binnen de boerengemeenschap en de VV, aangezien LNV eerder aangekondigde afspraken niet is nagekomen. De gebruikte methodiek om te komen tot een keuze ter discussie werd gesteld en er geen waardering uitsprak voor de inspanningen van de boeren die deelnemen aan het programma Duurzaam Boer Blijven. De VV heeft het dagelijks bestuur opgeroepen zich in te spannen bij LNV over het gelopen en toekomstige proces en de uitkomst van de aanwijzing. Dit heeft mede geleid tot een bezoek van minister

Adema aan het gebied Midden-Delfland op 13 april 2023. Tijdens dat bezoek heeft de minister uitgesproken onder de indruk te zijn van de resultaten van de Kringloopboeren. De inspanningen van Delfland en Duurzaam Boer Blijven hebben echter niet geleid tot een versoepeling van de afbouw van de derogatie voor het jaar 2023. Dan de procesaanwijzing dit jaar. De aanwijzing voor dit jaar, althans het aanwijzingsproces van dit jaar, gaat over het jaar 2024 en 2025. Delfland heeft gedurende het jaar ambtelijk kennis in mogen brengen bij LNV. Daar moet u zich bij voorstellen dat dat de gegevens uit de waterkwaliteitsrapportage zijn geweest. Het uiteindelijke besluit van LNV over de methode om tot aanwijzing als nutriënt verontreinigd gebied te komen, is echter niet in lijn met de wens van Delfland. De verbeteringen waterkwaliteit is niet meegenomen in de methodiek. Dit heeft DNH in het begin in een brief begin van dit ...

De heer Middendorp: Correctie, voorzitter. Er staat geen niet in de tekst die wij meelesen.

De heer Van Boxmeer: Nee, dat is correct. Er staat, het is niet in lijn met de wens van Delfland, want de wens was dat de verbetering in waterkwaliteit meegenomen zou worden in de methodiek. Dit heeft DNH in een brief begin van dit jaar aan het ministerie aangegeven. In de vertrouwelijke vergadering van LNV, provincie, waterschappen van 29 november heb ik uitgesproken dat ook deze aanwijzing een verrassing was. Het meest bepalende voor de uitkomst, namelijk de methode voor aanwijzing, was vooraf niet bij ons bekend. In zijn antwoord gaf de minister aan dat het bezoek van aan Midden-Delfland hem aangezet heeft te komen tot een verfijning van de aanwijzing en deze niet meer per waterschap te doen. Dan de aanwijzing zelf. De brief en bijlage verklaren de methodiek die LNV heeft gehanteerd te komen tot een aanwijzing. In verhouding met de vorige aanwijzing is gebruik gemaakt van meer recente waterkwaliteitsgegevens en is men gaan werken met toestroomgebieden. De methodiek wordt uitgelegd in de bijlage van de aanwijzing. Uitkomst is dat twee delen van Delfland nu niet langer nutriënt verontreinigd gebied zijn. De kaart die bij de aanwijzing is meegestuurd, is te grof om te kunnen afleiden hoe de aanwijzing op perceel niveau uitpakt. Wij hebben zowel bij LNV als de Unie navraag gedaan voor details. Ten vijfde, het contact met de agrariërs zelf. De dag na publicatie van de aanwijzing ben ik op bezoek gegaan bij een bestuurslid en lid van LTO Delflands Groen en heb ik gesproken over de aanwijzingen wat ons bekend is. Ook op 13 december heb ik op een avondbijeenkomst van de programma Duurzaam Boer Blijven met een groot deel van de leden van LTO Delflands Groen gesproken. Dan de beschikking. De aanwijzing van Delfland in 2023 als nv-gebied, is gepubliceerd in de Staatscourant van 28 februari 2023. In de gesprekken met de agrariërs werd meerdere malen aangegeven dat zij nog geen beschikking hadden ontvangen over de aanwijzing. Men heeft de verwachting dat per agrariër een dergelijke beschikking zou worden verstuurd. Daags na de vergadering van 13 december heb ik contact gezocht met LNV en met hen dit beeld gedeeld. Dit kwam niet overeen met hun beeld. LNV heeft toegezegd zorg te dragen voor een schrijven waarin duiding gegeven wordt van het proces van aanwijzen op het niveau van de agrariër. Hier heb ik vanmiddag een bericht over gehad en er is geen beschikking en de aanwijzing vindt plaats op basis van een ministeriële regeling. Dus er zal naar de agrariërs op perceel niveau geen aparte beschikking plaatsvinden in verband met de aanwijzing via ministeriële regeling. Dan als laatste het proces. Ten slotte van deze mededeling informatie over het proces voor zover mij nu bekend en ook dat is alweer achterhaald, maar ik lees het toch eventjes voor. Op 19 december wordt waarschijnlijk de nv-gebieden in de uitvoeringsregeling meststoffen werd gepubliceerd door LNV in de Staatscourant onder de uitvoeringsregeling meststoffenwet. Dit is nodig om de nutriënt verontreinigde gebieden per 1 januari daadwerkelijk aan te wijzen. Ik kan u nu vertellen welk nummer het is. Het is de Staatscourant 2023 en dan 34882 en daar kunt u de zaken terugvinden en aan het einde van de week is bij RVO mijn perceel voor de individuele agrariërs te zien of u wel of niet in het nutriënt verontreinigde gebied zit. Als laatste, de Tweede Kamer heeft gevraagd om een technische briefing naar aanleiding van de Kamerbrief over de nutriënt verontreinigde gebieden en die vindt morgen

plaats in de Tweede Kamer. Mocht u vragen hebben, hoewel dat niet mocht volgens mij bij de mededelingen. U mag geen vragen stellen. Dank u wel.

De voorzitter: Dit is een mededeling, hoewel het een heel lang verhaal is. Dat betekent dat er vooral alleen maar verhelderingsvragen worden gesteld. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Dank je wel, voorzitter. Kan de portefeuillehouder die twee gebieden waar hij het over had in Delfland nog wat nader toelichten en de begrenzing daarvan?

De voorzitter: De Hoogheemraad.

De heer Van Boxmeer: Nee, dat kan ik niet. Ik heb alleen maar het grove kaartje gezien. Het bericht van de Staatscourant is vanmiddag binnengekomen toen ik een afscheidsreceptie had en nu zit ik hier, dus ik weet niet of in de Staatscourant u dat kunt teruglezen. Maar aan het einde van de week is de toezegging van LNV. Staat het in RVO. Dus de twee gebieden zijn een gedeelte, zal ik maar zeggen, noord van Den Haag, Wassenaar en het andere gedeelte een gedeelte Midden-Delfland. Maar ik kan niet verder duiden waar dat is.

De voorzitter: Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Dank u wel. Dank u wel, Hoogheemraad voor de toelichting die we gekregen hadden. Zelf hadden we gevraagd om die brief bij te agenderen hier op de agenda. Had ik eigenlijk het fractievoorzittersoverleg gedaan, hadden we iets beter kunnen voorbereiden, dus de brief van de minister met alle bijlagen. Dus die graag wel bij de ingekomen stukken, zodat we dan alles ook bij elkaar hebben, omdat we dat ook in januari zo hebben gehad. We weten niet wat de aanwijzing is, maar we komen niet eerder weer bij elkaar dan in maart voor deze commissie. Is er een mogelijkheid dat de Hoogheemraad, net als in januari, mochten er twee vermoedelijk polders niet, die worden misschien aangewezen als nv-gebied, alsnog een brief naar de minister sturen met toch een kritische opmerking dat dit geen manier van werken is en nu weer een stikstofkaartje wordt ... Net als een stikstofkaartje wordt gedumpt met veel onzekerheid. Er is veel onzekerheid, vandaag nog gehoord, dat ook bijvoorbeeld agrariërs niet weten of ze een mestmonster moeten nemen van ... Of een grondmonster moeten nemen van hun land. Dat moet voor 1 februari. Dus er is veel onduidelijk en veel onrust. De Hoogheemraad heeft goed opgetrokken, laat ik zo zeggen, met agrariërs, complimenten ervoor, maar ze zouden graag zien dat ook een actieve houding en misschien dat we daar zelfs wel ... Hij blijft aan. Misschien kunnen we de dijkgraaf inzetten om dus hier een goed lobbywerk te doen richting het ministerie.

De voorzitter: De Hoogheemraad. U heeft nog een toevoeging op ditzelfde punt?

De heer Middendorp: Ik kan het veel korter.

De voorzitter: Gaat uw gang. Ik mis in de brief een opmerking over de waterkwaliteit. Wordt de waterkwaliteit hier nu beter van of niet beter van? En wat is nu het verschil tussen een ministeriële regeling en een perceel beschikking voor de waterkwaliteit? Ik snap dat het voor de boeren ingrijpend is, maar wat is het nu voor de waterkwaliteit?

De voorzitter: De Hoogheemraad.

De heer Van Boxmeer: Ik denk dat ik op dat gebied even doorverwijs naar de brief van de Unie die dit duidt. De derogatie gaat vanuit de nitraatrichtlijn, heeft een link naar de KRW, maar in de onderbouwing staat niet dat de waterkwaliteit daar wel of niet veel beter mee wordt. Het is een generieke maatregel en het gaat niet over, laten we zeggen, slootniveau. Daarnaast denk ik dat het een, laten we zeggen, een gemis is dat de meting van nitraten gaat over alle stikstof en niet over kunstmest en dierlijke mest. Dus als u kijkt naar het plaatje van Delfland ziet u eigenlijk een plaatje waar het niet gaat over dierlijke mest alleen, maar over alle stikstof. Dus ik vind de link te maken naar stikstof ingewikkeld vanuit het oogpunt van het derogatiebesluit. Het verschil tussen een ministeriele regeling en een beschikking, daar stap ik liever even tussenuit. Want ik begrijp wel dat er vragen worden gesteld aan het Hoogheemraadschap, van het Waterschap, maar we hebben de vraag aan LNV gesteld en ik denk dat LNV het juiste gremium is, ministerie, om die vragen te beantwoorden. Als ik dan terugkom op de verhelderingsvragen van mevrouw Dijkshoorn. Opnemen in de ingekomen stukken voor, ik neem aan, de VV van januari lijkt mij uitstekend. Is het dagelijks bestuur bereid na te denken over een brief met daarin kritische bewoordingen over het proces, dan nemen we dat zeker in ogenschouw. Door minister Adema is aangegeven dat hij in januari met alle partijen die ook aanwezig waren bij de vergadering in november het gesprek weer aangaat. Dus daar moeten we ook kijken wat, laten we zeggen, het meest waardevol is van het proces wat we doorwandelen. En de dijkgraaf en de lobby zullen wij intern bespreken of dat de meest aangewezen persoon is.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de volgende mededeling als die er is?

De heer Van Boxmeer: Die is aanzienlijk korter. Staat ook niet in IBabs. Binnen Delfland maken we gebruik van eDNA voor het vaststellen bij gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de sloot. Waar het vandaan komt, bijvoorbeeld paprika, tomaten of andere planten. Die eDNA-methodiek is ingebracht voor de Waterinnovatieprijs en daarvan zijn uiteindelijk van de 22 voorstellen 3 doorgeleid en daar waaruit één winnaar komt en één daarvan is eDNA. Dus bij de Waterinnovatie dag, ik meen op 1 februari, gaan wij horen of onze inzending gewonnen heeft.

De voorzitter: Top. Dank u wel.

4.B Bespreekstukken

De voorzitter: Bespreekstukken zijn er niet.

4.H Hamerstukken

De voorzitter: Hamerstukken zijn er niet.

5. Ingekomen stukken

01. Brief aan Ctgb aanwezigheid gewasbeschermingsmiddelen in oppervlaktewater

De voorzitter: Dus we gaan spoorlags door naar de ingekomen stukken. 5.01 is aangevraagd door de fractie Water Natuurlijk. Wie? Mevrouw Wijbenga, gaat uw gang.

Mevrouw Wijbenga: Dank u wel, voorzitter. Wij willen het agenderen om twee redenen. Ten eerste om de waardering uit te spreken voor het feit dat deze brief naar het Ctgb is geschreven. Maar het tweede punt is dat we ook nadrukkelijk willen vragen om ook de andere stakeholders te benaderen, te spreken en zaken mee te doen over dit probleem, namelijk van te veel bestrijdingsmiddelen in het water. Het Ctgb is namelijk maar

één stakeholder en het is alsof je het CBR vraagt om betere examens af te nemen voor je rijbewijs, terwijl je niks doet aan het gedrag van de weggebruikers ter voorkoming van ongelukken. Er zijn meer stakeholders en meer bondgenoten. Dus de vraag aan de Hoogheemraad is, hoe worden zij benaderd en worden zij ook ingezet? Met andere woorden heel concreet, is er overleg met ODH, met de Omgevingsdienst Haaglanden, met de gemeente Westland. Informatie die mij tijd geleden is verstrekt, was dat er maar één ambtenaar is bij Westland die überhaupt wat kan doen aan dit probleem. Dus dat is niet zoveel. Maar belangrijk is ook, is er ook overleg met het ministerie van LNV? En waarom vraag ik dat, niet alleen zijn zij natuurlijk bepalend voor het beleid. Je zou kunnen vragen hoever zijn ze nu met het idee van halvering van het gebruik van bestrijdingsmiddelen in 2030? Is daar al een voortgangsrapportage over? Maar tweede is ook, mensen vergeten dat vaak, vandaar dat ik het nu ook wel nadrukkelijk wil zeggen, niet alleen het Ctgb gaat over toelatingen, maar ook LNV zelf. LNV geeft namelijk ontzettend veel vrijstellingen. Die geven zij af en dat gebeurt veelal onzichtbaar, althans onzichtbaar voor de buitenwereld. En als laatste wil ik weten ook, wat Unie van Waterschappen op dit dossier doet? Maar de belangrijkste stakeholder is natuurlijk de sector zelf. Wordt de sector zelf ook expliciet aangesproken, ook breed vanuit het hele college? We hebben de vorige keer bij de VV-vergadering de spreker Jacco Vooijs gehad van de glastuinbouw sector in dit gebied. Hij gaf aan dat risico's voor, ik noem het maar even slecht gedrag, want je hebt in elke groep mensen die het goed doen, maar je hebt ook altijd een paar mensen die het wat minder goed doen hij zei dat die risico's van slecht gedrag, noem ik het toch maar even, vooral zichtbaar zijn bij teeltwisselingen, huurpercelen en bij het stoppen van ondernemers. De vraag daarbij is of daarvan een inventarisatie is of informatie beschikbaar is, opdat je juist daar je controles kan laten doen door zowel de Omgevingsdienst Haaglanden als door Delfland. Dus, voorzitter, dit waren eigenlijk vragen die die hele mooie brief naar het Ctgb bij Water Natuurlijk opriep. En graag daar een reactie van de Hoogheemraad op.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even in de rondte, want deze was breed neergelegd. Ik ga eerst naar mevrouw Örgü van de VVD.

Mevrouw Örgü: Dank u wel, voorzitter. Ook dank voor de brief en het agenderen van dit onderwerp. Wij hebben ook een paar vragen en het eerste is van, hoe verhoudt het verbod op genoemde categorieën gewasbeschermingsmiddelen zich tot het vaste beoordelingskader, waar het Ctgb op grond van Europese en nationale regelgeving vanuit moet gaan bij de toelating van gewasbeschermingsmiddelen? Dus daar zijn we wel benieuwd naar. Tweede is, voorzitter, we zijn ook benieuwd naar de betrokkenheid van het belanghebbende. Mijn collega Janet is daar ook op ingegaan, maar in hoeverre zijn de belanghebbenden, zoals dus de gemeente en allerlei sectoren, betrokken bij het vaststellen van die oplossingen en het nemen van maatregelen? Zijn we ook naar benieuwd. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zag de heer Van der Burg van Natuurterreinen ook zwaaien. Gaat uw gang.

De heer Van der Burg: Zwaaien. Dank u wel, voorzitter. Ook weer dank aan Water Natuurlijk, Partij van de Arbeid om deze brief te laten agenderen. Een belangrijk onderwerp en in het antwoord wordt er verwezen naar resultaten al van 2023, in de eerste helft van dit jaar. Eigenlijk onze vraag is niet zozeer in relatie ook tot deze brief maar wel tot de komende waterkwaliteitsrapportage en we hebben echt wel vraag of het college naast de trendlijn in de KW, die natuurlijk, laten we zeggen, tot stand komt vanuit Kaderrichtlijn Waterlichamen, ook met name goede inzicht wil geven in de situatie in het overig water. Ik heb daar een aanvullende vraag over. De Hoogheemraad heeft in de vorige commissie gezegd van, het overig water is ook resultaat verplicht en dit is ook zo een onderwerp, er komende er zo meteen nog meer, waarbij resultaatverplichting ook geldt voor overig water. Goed inzicht geven, goed communiceren over de doelen,

ook na presentatie van die waterkwaliteitsrapportage is een mogelijkheid om iedereen, ook andere stakeholders, andere partijen, gemeenten en noem maar op om met ons mee te krijgen. Dat is eigenlijk de vraag, laat ik maar zeggen, na waarschijnlijk april dat er vroegtijdig gekeken wordt naar de antwoorden die we moeten geven op de situatie van de waterkwaliteit dit jaar.

De voorzitter: En wat is de relatie met de brief aan de Ctgb?

De heer Van der Burg: De relatie met Ctgb is dat, zoals net aangegeven is door collega Water Natuurlijk, dat het niet alleen een zaak is van Ctgb, maar zeker ook van andere stakeholders om duidelijk te maken dat er meerdere partijen aan zet zijn. Daar willen we met name de nadruk opleggen, ook vanuit Natuurterreinen. De lange termijn is voor ons van belang en we moeten naar, laten we zeggen, naar het communiceren toe over het hele watersysteem. Overig water is ook resultaatverplichting en daar hebben we een behoorlijke achterstand. Dus als we alleen blijven communiceren over de Kaderrichtlijn Waterlichamen, dan is het denk ik lastig om andere partijen, zoals gemeente, enzovoort mee te krijgen in dat proces. Dank je wel.

De voorzitter: Dank u wel. Nog leden van andere fracties? De heer Middendorp, gaat uw gang.

De heer Middendorp: Dank u wel. Dan heb ik vast meer tijd. Voorzitter, de brief aan Ctgb heeft ons plezierig verrast. Maar zoals dat gaat, u lost één probleem op en er komen drie nieuwe vragen of misschien wel meer voor terug. In eerste instantie dus, de vraag is, we vinden het geweldig dat we nu formeel een brief hebben gestuurd, hoewel, het is maar een brief. We vinden het eigenlijk ook bijzonder dat er in de oproep aan de Ctgb is een heel beleidsvoorstel verborgen. Ik wil dat toch graag even citeren. Wij zien daarom graag, 1, een verbod op middelen waarvan de norm systematisch wordt overschreden. Daarvan hebben we er nogal wat in Delfland. Een verbod op de niet toetsbare gewasbeschermingsmiddelen. Ik kan niet overzien hoe breed dat is, maar klinkt als een heleboel gewasbeschermingsmiddelen die dan verboden gaan worden omdat we ze niet kunnen meten. En geen toelatingsnorm die hoger is dan de milieukwaliteitsnorm voor de mil... Wat een ingewikkelde tekst. Milieukwaliteitsnorm voor oppervlaktewater. Dat zou ook heel prettig zijn. Maar het allerbelangrijkste is dat Delfland ook zegt van, we willen gewoon dat biologische bestrijding altijd, daar staat dan tussen haakjes en verplicht, voorgaat op het gebruik van chemische middelen. En de toegelaten mid... Dat is een typefout. Middelen waar een biologisch alternatief voor bestaat van de lijst te verwijderen. Voorzitter, dat is nogal wat en dat zou in de krant moeten of in de Nieuwe Oogst of in een dergelijk tijdschrift en dat heb ik nog niet gezien. Dus is dit nu dus ... Het is heel dapper om dit te zeggen, maar ik vind dat het ook uitgedragen moet worden en dat is meteen de vervolgvraag. Ik heb vier dingen genoemd. De vervolgvraag, een brief sturen naar de Ctgb is natuurlijk een geweldig, ongetwijfeld heel goed, maar papier is geduldig. Dus ik ben eerlijk gezegd wel benieuwd wanneer de Hoogheemraad daar koffie gaat drinken, of dat nog voor de jaarwisseling gaat gebeuren? Of dat dat ook iets is wat pas rond de zomer plaatsvindt? Dat is enig cynisch natuurlijk, maar iedereen heeft het druk bij Delfland en daar heb ik natuurlijk begrip voor. Dan staat er ook in die zin ... Dat is één. Dan staat er ook aan datzelfde oproep aan het Ctgb een heel raar zinnetje, waarvan ik denk, hier verwarren we vriend en vijand. Er staat, immers wat niet in het water komt, hoeven we er ook niet uit te halen. Je zou zomaar kunnen denken dat Delfland er iets uithaalt, maar het antwoord is dat doen we niet. Als er bestrijdingsmiddelen in het water komen, eenmaal in het water, altijd in het water. Deze zin komt uit context van de riolering, waar het inderdaad zo is, wat je niet in het riool gooit, hoef je erop de waterzuivering niet uit te gooien. Ik zou graag willen dat de Hoogheemraad dat bij een eerstvolgende gelegenheid corrigeert, dat de tuinbouw dat het niet gaat om wat er niet inkomt, hoeven wij er niet uit te halen. De tuinbouw betaalt niet, want dat is een discussie die elders loopt. De tuinbouw betaalt niet een bijdrage om het water, om het oppervlaktewater te zuiveren van bestrijdingsmiddelen. Wat er eenmaal inzit,

daarom betalen ze een boete, wat er eenmaal inzit, dat is voor kosten van de samenleving. Dan is er nog een derde punt waar ik zeer benieuwd ben hoe het college daarop op gaat reageren. U schrijft onder de kopje, impact, het zal wel Engels zijn, op de waterkwaliteit, let op, de normen die voor het oppervlaktewater gesteld zijn, zijn er niet voor niets. Waarden boven de norm zijn bijzonder schadelijk voor waterleven, enzovoorts, enzovoorts. En dit oplettende lezertjes heeft de moeite genomen om de recente uitspraken van de diverse Hoogheemraden in de pers daarover te checken. Nu doen zich twee bijzondere dingen voor. Ik kan het natuurlijk zo gauw niet vinden, maar ik weet het hopelijk uit mijn hoofd. Ten eerste zie ik dat dat de Hoogheemraad Financiën in zijn betoog over de begroting eigenlijk alleen maar praat over waterkwaliteit en ik weet dat het college met een mond praat, maar dan lees ik wel de verkeerde dingen uit die mond. Dus dat is heel vervelend. Het kan natuurlijk zijn dat je met één mond praat, maar met twee pennen schrijft. Ik zie daar ongetwijfeld ruimte en iedere journalist zal het ongetwijfeld verkeerd uitleggen, dat snap ik ook wel. Maar het feit blijft dat bij een uitzending voor de Omroep Delft de heer Ouwendijk gezegd heeft, de normen zijn eigenlijk maar een beetje bijzaak. Plus nog wat zinnen daaromheen. Hij vond de waterkwaliteit nog niet zo slecht, tussen slecht en niet zo goed, tussen bijna goed en niet zo slecht. Er sprak in ieder geval totaal geen urgentie uit. Het gaat al jaren beter, maar er is nu wat vertraging in het beter gaan. Nee, het staat gewoon al jaren stil. Het is ook in strijd met uw eigen uitspraak, Hoogheemraad. In de afgelopen VV waarin u nogmaals wellicht in overvloed heeft gezegd dat de situatie rond de bestrijdingsmiddelen in het water totaal onacceptabel is. Het staat ook hier in deze in deze brief, de normen die voor oppervlaktewater gesteld zijn, zijn er niet voor niets. Volgens mij staat hier ook totaal onacceptabel. Ik ben gewoon benieuwd of ik ben vooral benieuwd hoe u dit nu verbindt met het onder wij spreken met één mond? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk nog ... Dan vraag ik de Hoogheemraad om hier even op in te gaan. Kort.

De heer Van Boxmeer: Dank u, ik neem dit allemaal mee terug. Dat is waarschijnlijk niet acceptabel. Laat ik even op de vraag van Water Natuurlijk helpt heel erg en is in lijn met wat wij ook vanuit het coalitieakkoord nastreven. In het coalitieakkoord en in de begroting en ook in de toelichting bij de VV hebben we eigenlijk twee lijnen benoemd. Een daarvan is eigenlijk in het verlengde van de RLI, die de oproep doet dat alle beleidsterreinen gaan bijdragen aan waterkwaliteit. Dat was een van de onderleggers om een brief te sturen naar het Ctgb. Maar goed, er zijn veel meer organen die daar een rol in kunnen spelen. U noemt zelf LNV, de NVWA heeft een inspectierapport jaarverslag gestuurd. Ik denk dat die aanleiding genoeg is om ook een mail te sturen, een brief te sturen. Dus wij zijn gestructureerd op zoek naar die verschillende spelers die een bijdrage kunnen leveren vanuit de overheid in de verbetering van het proces bij onszelf. Hebben wij contact met de ODH? Ja. Wij hebben contact met de ODH via onze afdeling handhaving en de ODH is een heel interessante organisatie, omdat die bestaat in het algemeen bestuur vanuit de provincie en de gemeentes. Dus als het gaat over het aanspreken van een andere overheid zijn ODH en de provincie liggen ons, zullen we maar zeggen, na aan het hart. We hebben contact met alle gemeentes waar glastuinbouw is. Dat gebeurt in een bestuurlijk overleg Emissieloze Kas en daarin komen zaken als waterkwaliteit en verbetermaatregelen naar voren. Naast de Emissieloze Kas is er vanuit de glastuinbouw zelf in de sector het platform Duurzame Glastuinbouw. Daar zijn wij niet voor de rest in vertegenwoordigd, maar daar vinden ook dingen plaats. En vanuit het, zal ik maar zeggen, het bestuurlijke gedeelte hebben wij natuurlijk de Unie die optreedt namens alle waterschappen en we zitten in de RBO Rijn... Hoe heet het? Rijn-West, dus het regionaal bestuurlijk overleg Rijn-West, waarin alle waterschappen, provincies aanwezig zijn van het stroomgebied Rijn-West. De voorzitter en plaatsvervanger daarvan zitten in het BO KRW. Dan heb ik ongeveer alles benoemd. Wat is er nu gebeurd met die brief van het Ctgb? Wij hebben als college met elkaar gesproken over de inhoud van de brief, hadden daar overeenstemming over en we hebben contact gezocht, zowel met de Unie als met het RBO Rijn-West. Want we hebben zelf natuurlijk ook het gevoel dat als die brief breed gedragen wordt, dat dat een grotere

impact heeft als 1 van 21 waterschappen. Nu zijn niet alle waterschappen waterschappen waarin de glastuinbouw zit, maar je zou deze brief ook net zo breed kunnen doen dat overal waar er open teelt is dat zou kunnen doen. Het proces wat daaraan zou volgen, ging naar onzes inziens te lang duren en dus hebben wij de brief in afschrift naar de leden van de RBO Rijn-West en met medeweten van de Unie verstuurd. De Unie heeft daar direct op gereageerd met een brief dat zij daar graag met het Ctgb verder over willen spreken. En al uw collega... Algemene bestuursleden van die andere waterschappen die in de RBO Rijn-West zitten, kunnen uiteraard diezelfde brief agenderen bij hun dagelijks bestuur met de vraag, hoe ziet het er nu bij ons uit? Dan geef ik al een kleine hint naar de heer Middendorp. Wij komen elkaar nog wel eens keer tegen, ook bijvoorbeeld op het internet. Dus als u het heeft over uitdragen, dan zou ik zeggen, u bent van harte welkom om deze brief uit te dragen in de brede zin, want het gaat niet alleen over het bestuurlijke proces ...

De voorzitter: Mevrouw Wijbenga, een interruptie?

Mevrouw Wijbenga: Ja, eigenlijk voordat u overstapte naar de heer Middendorp. Dus excuus daarvoor. Maar het gaat er met name om zaken doen met deze partijen. U noemt een heleboel partijen op, meer dan ik nog zelfs genoemd heb. Maar de vraag is, wat gaat er met die partijen afgesproken worden? Want alleen maar praten, ik bedoel, de Unie van Waterschappen zit ook al heel lang bij het Ctgb aan tafel. Ik geloof dat ze twee jaarlijks sowieso al bestuurlijk overleg hebben. Maar wat is nu de afspraak? En datzelfde geldt ook voor LNV en NVWA zou ik wat minder connectie mee willen zien, want die hebben zoveel op hun bordje dat ... Ik geloof dat ik ergens een keer gelezen heb dat ze één keer in de 50 jaar bij een bedrijf langs kunnen of woorden van gelijke strekking. Dus het zijn met name de sector en de belangrijke spelers waar de zaken mee gedaan moet worden. Welke zaken doet u daarmee?

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Van Boxmeer: Ik begrijp deze vraag en vandaar dat we ook in de begroting hadden gezegd, we volgen twee lijnen. Een van die lijnen is daar waar wij medeoverheden gaan aanspreken en dat aanspreken moet leiden tot afspraken. De heer Middendorp zei, u deed bijna een beleidsvoorstel. Ja, we hebben uitgekauwd wat wij denken wat misschien wel een hartstikke interessante insteek kan zijn. En ik ben heel benieuwd naar de reactie en de brief is op 23 oktober verstuurd. Hij is overigens besproken in het in het BO KRW, maar ik heb nog geen reactie gezien, maar dat is wel hetgeen wat we nagaan. Dus wij maken nu inzichtelijk die belangrijke partners en die zullen we op dezelfde manier opvolgen en ook proberen zo een breed mogelijk draagvlak te krijgen. Koffiedrinken hoort daarbij, maar vind ik niet de meest effectieve afspraak. Het gaat erover dat dergelijke overheden, gezien vanuit de oproep van het RLI zichzelf ook verantwoorden, wat draagt u bij aan de waterkwaliteit? U noemt nu het voorbeeld van de NVWA, maar dat geldt ook bijvoorbeeld voor gemeentes. Als je een ambtenaar hebt op water bij de gemeentes en je hebt de legio van problemen die hier zijn, klimaatadaptatie, waterkwaliteit, waterveiligheid, dan kan ik wel heel veel van gemeentes vragen, maar ik zou bijna willen zeggen, wij moeten pleiten bij het rijk dat er geld beschikbaar komt voor gemeentes om daadwerkelijk invulling te geven aan water. Dat staat in mijn beleving ook in het RLI-rapport, dat wij die medeoverheden daarop moeten aanspreken. De vraag is wat is het meest effectief en daar durf ik nu nog niet op te zeggen wat, zullen we maar zeggen, is. Wat wel zo is, is dat wij in ieder geval een aantal gremia hebben waar wij dingen neerleggen, maar dat als een gremium niet, zullen we maar zeggen, gelijk eenheid van opvatting met ons heeft en het leidt tot vertraging, zullen we er toch sneller verkiezen om zelf een brief te sturen en de andere daarin te verwittigen dat we die brief hebben gestuurd. Een zorgpunt is, de Unie is voor ons een organisatie vanuit een vereniging. Dus wij willen de Unie in ieder geval altijd aansluiten bij brieven die wij versturen, maar we kunnen niet langer wachten. Vandaar de brief van het Ctgb. Dit is voor wat betreft de

medeoverheden. Dus wij laten ons daar leiden door wat er in het rapport van het RLI staat. De ander is wat we noemden de ketenbenadering, die overigens in het Schieland en de Krimpenerwaard de BROM-aanpak heet. Dus wij moeten nog even armpje worstelen welke van de twee we gebruiken. Maar die gaat over precies hetzelfde. Dat is, aan het einde van de rit staat bij de sloot en waterschappen en die meent pesticiden in de sloot. Maar daar hebben allerlei mensen een bijdrage aan geleverd, bewust, onbewust, waardoor dat uiteindelijk mogelijk is geweest. Ik heb daar zelf gesproken tijdens de VV over de teeltwissel. Voor een innovatieve sector is het heel raar dat zoiets eenvoudigs als het voorkomen van lekken van percolaat plaatsvindt en dat op een handhaving dag er meer dan tien gevallen zijn in die innovatieve sector die niet in staat zijn geweest hun percolaat gewoon in een container te houden. U kunt zich voorstellen, u bestelt een container en de container is lek. Dan zijn we nu op het niveau dat wij de tuinder hebben bestraft, maar diezelfde container gaat met een vervoerder weg. De vervolgvraag is van, goed, als een slechte container wordt besteld door een glastuinbouwer, dan moeten wij volgend jaar in de teeltwissel ervoor zorgen dat elke vervoerder die met een kapotte container rondrijdt waar percolaat uitstroomt, een goede boete te pakken krijgt. En zo op die manier alle actoren die meespelen in de glastuinbouw, die moeten net zo doordrongen zijn dat het op deze wijze niet door kan gaan. Is dat eenvoudig? Nee, dat is niet eenvoudig. Gaat het dan over gewasbeschermingsmiddelen? Ja, ook, maar het gaat ook over nutriënten en het gaat ook over het gebruik van water. En water in de zin van water richting gietwater, maar bijvoorbeeld ook water en de Rainlevelr, want het is natuurlijk een heel verhard gebied. Dus het is een heel uitgebreid spectrum en daar moeten stappen op worden genomen en die nemen we ook. Ik zou u graag, ook overigens de andere fracties, willen uitnodigen om te kijken naar een mode, waarin ik jullie ook verder betrek, zullen we maar zeggen, in die ontwikkeling. Want het is niet zo dat wij de enige zijn die hier verstand hebben. Ik denk dat er zat mensen zijn die ook vanuit hun vakkennis daaraan kunnen bijdragen.

Mevrouw Wijbenga: Voorzitter? Dank u wel voor uw antwoord. Mag ik? Dank u wel voor uw antwoord en voordat u naar de heer Middendorp gaat toch nog even de vraag die ik gesteld heb over die drie voorbeelden van de heer Vooijs, teeltwisselingen, huurpercelen en stoppen van ondernemers, is daar informatie over beschikbaar bij de sector? Zo ja, kan die informatie dan Delfland krijgen, zodat er ook heel gericht juist daar de controles plaatsvindt?

De voorzitter: Is het mogelijk die vraag te beantwoorden?

De heer Van Boxmeer: Zeker, want dat is absoluut een onderwerp van gesprek met de sector. Dan blijven we steken in een anekdotische beschrijving. Dat is ik denk voor de sector op zichzelf ook later een probleem, want wie nu op de kaart kijkt en denkt dat op 1 januari 2028 de kaart er wezenlijk anders uitziet, dan dat hij er nu uitziet, dan moeten wij op een wonder hopen. En of dat dan goede of slechte mensen zijn, laat het dan even twee zijn, maar ik denk dit is toch wel het grootste risico wat verbonden is aan het niet halen van de KRW. Wij praten er regelmatig over. Ik heb het gevoel dat men elkaar niet wil verlinken, zo wordt het dan gezegd. Dat kan. Ikzelf kom uit een organisatie waar in het verleden, heel lang geleden, waarvan je zeker wilde weten dat de man of de vrouw die links of rechts van je stond er ook stond als het erop aankwam. Ik denk dat daar nog een kleine verandering in de sector wenselijk is. Overigens ben ik niet van de cultuurverandering van de sector. Laat ik dat ook eventjes vooropstellen, maar het lijkt me goed dat sector daar zijn tijd en energie aan gaat besteden. Die slechte voorbeelden die u benoemde, ik denk dat we daarop in een zekere zin wel informatie van zouden moeten kunnen krijgen. We gaan ook ... Dat zit hem niet in de metingen in de sloot, maar zal vanuit andere zaken naar voren moeten komen, als registraties in de Kamer van Koophandel of andere economische systemen. Die bekijken wij, maar ik weet niet of daarmee alle problemen de lucht uit zijn.

Dan mevrouw Örgü, u moet uw vraag, één, nog een keer herhalen, want na het woord verbod categorie was ik het spoor bijster.

Mevrouw Örgü: Ik heb het helemaal opgeschreven, voorzitter. Dan kan ik het gewoon nog keer ... Hoe de verhouding is van het verbod op de genoemde categorieën over de gewasbeschermingsmiddelen zich verhoudt tot de vaste beoordelingskader? Waar het Ctgb op grond van de Europese en de nationale regelgeving vanuit moet gaan als gaat om de toelating van de gewasbeschermingsmiddelen?

De heer Van Boxmeer: Dit voelt nu even als zo een 5 voor 12 vraag, dat ik die doorspeel aan mijn secondant. Ik zou u hier het antwoord niet op kunnen geven. Staand vrije hand hier.

De voorzitter: Ik zou voor willen stellen dat u deze als technische vraag stelt, want die gaat wel erg diep. In ieder geval ook te diep voor mij.

Mevrouw Örgü: Oké, is goed, voorzitter. Doe ik.

De voorzitter: De heer Middendorp.

De heer Middendorp: U ontlokt mij nu bijna een uitspraak, maar ik houd me voor deze keer in.

De heer Van Boxmeer: De vraag over betrokkenheid van belanghebbenden in de oplossing. Ik denk dat ik die grotendeels heb aangegeven in het antwoord aan mevrouw Wijbenga. Dan 23 AWB ... Nee, Natuurterreinen, de waterkwaliteitsrapportage. Ik zal niet de vraag herhalen van de voorzitter, maar de waterkwaliteitsrapportage gaat in april uitkomen en zal een aangepaste vorm hebben, waarbij indien mogelijk ook de resultaatsverplichting van het overig water zichtbaar zijn. 23 oktober een brief. We hebben dat al een beetje gedaan. Het is heel bewust dat wij die dingen hebben ingebracht, dan krijg je namelijk ook een antwoord waarom iets wel of waarom iets niet zo is. Wij merken in ieder geval op deze onderdelen A, een probleem en B, iets raars. Dus als er biologische mogelijkheden zijn, waarom zou je dan chemische middelen gebruiken? Ik heb er wel een argument voor, maar ik hoor het graag. Uitdragen, ik juich het van harte toe dat mensen de brief ook benutten naar hun eigen omgeving en dat kan zo breed zijn als wat mensen denken, want, kijk, de ODH, gemeentes, de Unie, uw achterban, ik zou zeggen, laten wij niet de eerste zijn. Fout, laten wij wel de eerste, maar niet de laatste zijn die een dergelijke brief verstuurt.

De heer Middendorp: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Middendorp.

De heer Middendorp: Ik waardeer het dat ik meteen advies krijg van de Hoogheemraad over hoe wij allemaal de brief kunnen uitdragen, maar de vraag was heel concreet, wat u en uw college nu doen om deze brief uit te dragen?

De heer Van Boxmeer: Wij hebben in eerste instantie LNV, herstel, het Ctgb de gelegenheid gegeven om te reageren en na de kerstvakantie gaan wij daar een vervolgstap in nemen.

De heer Middendorp: Ik bedoel, eerlijk gezegd, misschien is dat dan echt niet duidelijk, maar ik ben benieuwd naar de publieke opinie, hoe u die wilt mobiliseren.

De heer Van Boxmeer: Ik denk dat de publieke opinie op dit moment niet gemobiliseerd wordt. Ik denk dat dat wat nu gemobiliseerd wordt onze medeoverheden zijn en waterschapbestuurders. Ik heb met de brief over PFAS bij Leidschenveen gezien dat het heel snel niet leesbaar is en derhalve niet meer aantrekkelijk, dus ik heb niet het idee dat ik dit in het AD gepubliceerd wil hebben anders dan het artikeltje wat al verschenen is en volgens mij niet veel reacties heeft opgeroepen. Dan point teken over de zin, immers wat er niet inkomt, gaat er ook niet uit. Ik stuur geen rectificatie van de brief. Hij blijft gewoon staan in zijn huidige vorm. Dan uw verwijzing over de woorden door mijn geachte collega en die van mij, ikzelf ervaar daar niet zoveel licht tussen. De heer Ouwendijk sprak over waterkwaliteit, in de brede zin van het woord, gekoppeld aan de begroting. Ik sprak over gewasbeschermingsmiddelen. Ik denk dat de brief meer zegt over hoe we er als college instaan, dan het interview in Delft waarin u licht ziet en ik zie die licht niet in ieder geval in de heftigheid of helderheid zoals u dat verwoorde.

De voorzitter: Dan stel ik ...

De heer Middendorp: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Middendorp.

De heer Middendorp: Hier maakt u zich er misschien wel erg makkelijk vanaf hoor. Ik citeer, een beetje "bijzaak". En dit is de Europese kwaliteitsnormen, hoeven van Ouwendijk niet per se lijdend te zijn. Citaat, het gaat om gezond, schoon en levend water. Mensen hebben recht op een schone leefomgeving en water is daar een onderdeel van. Einde citaat. En dan staat er, de normen noemt hij zelf daarin, citaat, een beetje bijzaak. Ik snap niet hoe u zegt van, wij zeggen eigenlijk hetzelfde. Volgens mij zegt u in uw brief namelijk, nee, de normen zijn het allerbelangrijkst en niet een beetje bijzaak.

De voorzitter: De Hoogheemraad.

De heer Van Boxmeer: De opmerkingen die de heer Ouwendijk heeft gedaan, leid ik terug naar de coalitiebespreking die we hebben gedaan, waarbij we hebben gezegd, wij sturen op schoon, gezond en levend water. Dat de KRW daar een frame heeft aangeleverd met normen is hartstikke goed. Maar ook als het KRW er niet was geweest, hadden wij ook willen streven naar schoon en gezond en levend water. In die context lees ik de woorden van de heer Ouwendijk en denk ik, dat herken ik, want zo hebben we het ook besproken in het coalitieakkoord. Althans, in de coalitiebesprekingen. Dat die diepte niet terugkomt uit het interview vind ik dan spijtig, maar voor de rest denk ik dat u vooral moet vasthouden aan de daden of in ieder geval de verwachtingen die wij hebben geschapen in zowel het coalitieakkoord als in de begroting 2024.

De voorzitter: Interruptie van mevrouw Wijbenga.

Mevrouw Wijbenga: Voorzitter, dank u wel. Bent u het met mij eens dat de normen uiteindelijk de maximum concentratie is die acceptabel is? Dus als je het hebt over schoon en gezond en levend water, dat een norm de bovengrens is?

De heer Van Boxmeer: Dit voelt bijna als een hang yourself, maar ik zou haast willen zeggen van, nee. Want er worden zelfs nu gewasbeschermingsmiddelen toegelaten die niet meetbaar zijn. Dus ja, laten we ons maar eens even houden aan de gegeven normen, maar het feit dat er stoffen worden toegewezen die niet meetbaar zijn, of toegelaten die niet meetbaar zijn, die zijn ook zorgwekkend.

De voorzitter: Dank u wel, voorzitter.

Mevrouw Wijbenga: Dank u wel, voorzitter. Als stoffen niet meetbaar zijn, kan zijn dat het in technische zin nog niet meetbaar is. Dat kan ook zijn dat in de theoretische berekening die het Ctgb hanteert het in principe niet in de sloot hoeft te komen als men netjes zich aan het wettelijk gebruiksvoorschriften houdt. Dus dat is in theorie wat anders. Het gaat mij in algemene zin om milieunormen, dan de normen die gesteld zijn, zijn altijd de maximum concentraties die acceptabel zijn. Bent u het daarmee eens?

De heer Van Boxmeer: Daar ben ik het mee eens. Eigenlijk is het zelfs zo, maar dan stel ik ... Kunt u zich een andere optie voorstellen? Ik bedoel ... Nee, ik was even bang dat ik moest kiezen uit twee dingen.

De heer Middendorp: Nee, maar uw college spreekt met één mond en dus een beetje bijzaak, dat vind ik echt ... Ik bedoel, slip of the tongue. Je kan als college gewoon toch zeggen van, dit hadden we eigenlijk niet zo moeten zeggen? Maar u vindt dat blijkbaar te moeilijk. Dat vind ik jammer. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, allen. Dat was het gesprek met de, niet met de minister-president, maar met de ... Nog een nabrander van de heer Zwinkels?

De heer Zwinkels: Ja, graag. De Hoogheerraad spreekt over de toepassing van biologische alternatieven. Daarin wil ik alleen nog opmerken dat het toelatingsbeleid, het Ctgb, ook de toelating van biologische middelen ernstig tegenhoudt. De procedures die doorlopen moeten worden, zijn identiek aan die van chemische middelen. Het stringenter maken van het beleid sec, die nuance wil ik er in ieder geval wel in hebben. Dan zou ik ook graag zien dat de toelating van biologische middelen, alternatieven, dat daar een versnelling in kan komen, zodat de schadelijke middelen zo snel ook afgebouwd kunnen worden.

De voorzitter: Nog een reactie van de hoogheerraad?

De heer Zwinkels: Hij gaat al uit. De sector heeft wel biologische middelen nodig om vooruit te kunnen, om te kunnen corrigeren.

Mevrouw Wijbenga: Voorzitter?

De voorzitter: Gaat uw gang, mevrouw Wijbenga.

Mevrouw Wijbenga: Dank wel, voorzitter. Ik denk hetgeen daar gezegd wordt over dat het Ctgb de toelating van biologische middelen zou trainen of woorden van gelijke strekking, daar wil ik me even van afzijdig houden, want het gaat uiteindelijk om, welk middel dan ook, om de effectiviteit van het middel. Dat moet bewezen zijn. Dus ik denk niet dat het goed is om de suggestie hier te laten hangen dat het Ctgb dus tegen biologische bestrijdingsmiddelen is. Dat wilde ik even gecorrigeerd.

De heer Zwinkels: Dat heb ik ook niet gezegd. Maar die procedures die zijn identiek.

De voorzitter: De heer Zwinkels.

De heer Zwinkels: Sorry, voorzitter. De signalen die ik krijg van bedrijven als Koppert en Biobest, die geven duidelijk aan van dat zij het frustrerend vinden dat met name in Amerika en zelfs Zuid-Amerika dat daar sneller een vergroening plaatsvindt en dat men zich daar eigenlijk meer op richt en eigenlijk ook de fabrikanten Europa eigenlijk links laten liggen. Zelfs die toelating niet aanvragen, omdat het eenvoudig te duur

en te lang duurt om tot afzet te komen. Dat dat is natuurlijk doodzonde. Daar zijn allerlei partijen die zitten daartussen natuurlijk, de big pharma, die speelt daar ook een rol in. Dus dat kleine fabrikanten die ruimte niet krijgen. Maar in dit verhaal denk ik dat het ook belangrijk is dat een oplossing kan zijn als de Ctgb ook hier extra aandacht aangeeft. Ik snap de brief, ik onderschrijf ook grotendeels de brief vanuit waterschap zijde.

De voorzitter: Maar u maakt een kleine kanttekening?

De heer Zwinkels: Maar we willen stappen vooruit maken met de tuinbouwsector, dan hebben we ook die alternatieve middelen nodig.

De voorzitter: Nog een reactie van u?

De heer Van Boxmeer: Ik wil wel graag een verbinding leggen tussen een eerdere opmerking van onder andere mevrouw Wijbenga en mevrouw Örgü en de opmerking, of de oproep van de heer Zwinkels. Ik zou het allebei wel willen, namelijk betrokkenheid van de verschillende partijen en de oproep dat biologische gewasbeschermingsmiddelen dan wel toepasbaar moeten zijn. Maar het mooiste zou ik vinden dat het gesprek niet hier plaatsvindt, maar dat die sector reageert op een brief die wij hebben verstuurd. Die in het bezit is van die brief en zich gaat deelnemen in de discussie. Dus de discussie is, er moet een verbetering plaatsvinden. Er moeten minder chemische gewasbeschermingsmiddelen uiteindelijk terechtkomen in de sloot. En als dat betekent dat de sector zegt, er is dus een grote behoefte dat er meer prioriteit komt op biologische gewasbeschermingsmiddelen die worden gekeurd en goed toegelaten dan chemische, dan zou ik zeggen, schrijf een brief. Dan is de sector betrokken, dan geeft de sector zelf richting aan de ontwikkeling en maken we allemaal stappen. Nu is het stil. Ik vind het altijd hartstikke leuk dat als ik een post doe, ik word niet heel gelukkig van duimpjes, maar als je een discussie wilt oproepen over dat het anders moet, zegt een duimpje niet zoveel. Een bijdrage in de discussie zegt wat. Dus ik kan u bijdrage absoluut waarderen en ik zou willen zeggen dan via de microfoon, de camera of hoe dan ook, sector schrijf een brief. Als u in die brief aangeeft, dan kijk ik naar u, maar ik kijk dus in de camera, en als u dan in die brief aangeeft dat uw prioriteit ligt bij het verkrijgen van meer biologische gewasbeschermingsmiddelen, zodat u geen chemische gebruikt, denk ik dat we er met zijn allen hier hartstikke blij mee zijn.

De voorzitter: Dank u wel. U had een prachtige epiloog van deze discussie.

02. Besluitvorming Beleidsregel Natte Ecologische Zones

De voorzitter: Dat stelt mij in staat om naar het volgende punt over te gaan, namelijk de Natte Ecologische Zones en is het verzoek van Water Natuurlijk en de PvdA. Voor de verandering begin ik dan bij de PvdA. Vindt u dat goed? Wie van de twee? De heer Meijdam, gaat ...

De heer Meijdam: Dank u wel, voorzitter. We hadden twee vragen. Eén, procedurele ... Is een typische PvdA-vraag eigenlijk. We waren een beetje in de war door deze vorm. Want het onderwerp van de brief is aanpassing beleidsregel natte ecologische zone. En dan aan het eind van de brief staat, de ontwerp beleidsregel natte ecologische zone is door het college vastgesteld. We hechten eraan u hierover te informeren. Dus deze brief die bevat een ontwerp beleidsregel voor de aanpassing van natte ecologische zones. En wat ons een beetje ... Wat we ons afvroegen, waarom is hier gekozen voor een informerende brief, waar het op zich fijn is natuurlijk dat we geïnformeerd worden, in plaats van dat het gewoon op de agenda werd gezet en dat we gewoon nu met zijn allen zeiden, wat een goed ontwerp beleidsregel. We maken er een hamerstuk van voor de VV. Dan zijn we gewoon klaar. Tenminste, nu hebben we dus een ontwerp. Komt dit

ook nog op de agenda en dat we dan alsnog kunnen zeggen, wat een goed ontwerp en we maken er een hamerstuk van en we nemen het aan? Dat is onze eerste vraag, de procedurele vraag. De tweede vraag ietsjes inhoudelijker. Er worden drie doelen genoemd, twee zijn min of meer administratief van aard en heel verstandig ook. De derde is dat er meer natte ecologische zones worden aangelegd, wat leidt tot de aanleg van meer waternatuur. En onze vraag is, in hoeverre zijn er nu al aanwijzingen dat het gebrek aan een lichtere klasse NEZ een behandeling is bij het aanleggen van waternatuur? In hoeverre zijn daar aanwijzingen dat dit daadwerkelijk gaat helpen bij het aanleggen van nieuwe waternatuur? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik naar de heer Opdam.

De heer Opdam: Voorzitter, dank u wel. Ik sluit me graag aan bij de eerdere woorden van de Partij van de Arbeid. En dan ga ik verder een stukje verder op de inhoud. Want ik denk dat er een heel interessant stuk ligt. Dit met name met het oog op de bescherming van de ecologische waterkwaliteit en vismigratie. Want juist dit NEZ netwerk is essentieel in het bevorderen van de biodiversiteit en de verbetering van die waterkwaliteit. Er wordt nu voorgesteld om twee klassen te hanteren. Hiermee wordt de gemeentelijke angel eruit gehaald en honoreer je als het ware de koudwatervrees bij gemeenten om te moeten compenseren. Netto betekent dit naar alle waarschijnlijkheid een toename van het aantal NEZ gebieden. Water Natuurlijk moedigt dit aan, maar we hebben nog wel een aantal verduidelijkende vragen. Zo allereerst, wie neemt het besluit om de NEZ als klasse twee op te nemen in de legger? En is het niet mogelijk om bijvoorbeeld een soort tijdelijke registratie in te voeren om vervolgens alsnog toe te werken naar de NEZ klasse 1? Tot slot, in de brief worden eigenlijk voornamelijk voordelen genoemd ten aanzien van die omzetting naar twee klassen, maar wat zouden eventuele nadelen kunnen zijn en hoe gemakkelijk kan het voor een gemeente zijn om weer af te stappen van een NEZ in een klasse 2? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Middendorp.

De heer Middendorp: Voorzitter, wij zijn ook blij met het agenderen van dit stuk door de twee partijen. Ik denk, de vraag is inderdaad welk probleem wordt hier opgelost? Blijkbaar kan Delfland zijn waternatuur alleen maar tellen als het op de legger staat. Dat kan in deze tijd van drones toch niet waar zijn dat we niet weten waar het wel of niet groen is. De legger was bedoeld om bepaalde stukken waternatuur extra bescherming te geven. Als u zegt, we kunnen de natuurvriendelijke oever aanleggen, maar die hoeft u nooit te compenseren, dan weet ik eigenlijk niet waar je toestemming voor geeft. Ik snap wel dat een gemeente terughoudend kan zijn, zeggen van we willen niet registreren, dat snap ik heel goed. Maar daarmee wil niet zeggen dat niemand weet waar die natuurvriendelijke oever zou liggen. Dus ik snap niet waarom dat in de legger zou moeten. Daar is misschien een heel eenvoudig antwoord op. Het maakt het wel weer ingewikkelder, want dat is een NEZ 1 en dat is een NEZ 2 en dan gaan we daarnaar kijken en dan gaan we daar anders naar kijken. Volgens mij ... Ik zie met voldoening het kaartje waar ik zelf als lid van het DB aan de wieg heb gestaan, dat het nog steeds wordt gebruikt. En dat gaat erom te zorgen dat al die lijntjes groene oevers krijgen. Of dat nu NEZ-en zijn of NAZ-en, dat doet me eigenlijk niet zo ... Ik zie het niet. Dus samenvattend, het is volgens mij geen juridisch probleem, maar u vindt misschien van wel, dus dat hoor ik graag.

De voorzitter: Dat was bij uitzondering de heer Middendorp. Voor zover ik weet is die niet breed aangeboden deze. Dan één uitzondering zei ik, maar mevrouw Örgü lacht mij zo vriendelijk toe, dus vooruit.

Mevrouw Örgü: Het is eigenlijk een vraag, heel kort, hoe het is met de plannen richting communicatie op dit thema, tussen publieksvoorlichting en educatie op dit punt? Dat wilde ik even nog vragen.

De heer Van der Burg: Voorzitter, dank u wel. Ook dank voor beide partijen, Partij van de Arbeid, Water Natuurlijk, om te agenderen. Onze vraag is eigenlijk van, welk beleid heeft u nodig om vanuit de VV om verder natuurvriendelijke zones, of in ieder geval Natte Ecologische Zones, te doen toenemen? Ik zeg ook natuurvriendelijk, omdat in het stuk staat ook wel ...

De voorzitter: Kort.

De heer Van der Burg: Daar wordt op een gegeven moment gesproken over oevers, dus wat is dan precies de Natte Ecologische Zone? Dat zijn wel heel hele brede zones, die vooral vanuit Delfland in het KRW-lichaam, denk ik, tot stand zijn gekomen. Kunnen we uitbreiden en welke mogelijkheden zijn er om uit te breiden, ook naar het overig water waar ik net over sprak? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we spoorlags naar de Hoogheemraad, die, zoals ik weet, een voorkeur voor eenvoudige beantwoording heeft.

De heer Van Boxmeer: U schept verwachtingen. PvdA, waarom op deze wijze? Het is een concept, omdat hij nu voor zes weken ter inzage ligt en daarna wordt hij het, wordt het een besluit en aangezien het de bevoegdheid is van DB om hierover te gaan, is dat de reden waarom het zo is gegaan. Ik neem natuurlijk een compliment graag ter harte en u kunt die altijd nog een keer doen bij de VV als u het wilt. Dan de doelen en dan haak ik even aan ook bij een aantal vragen van de andere mensen. Wij hebben op dit moment in de legger de NEZ-en van Delfland vastgelegd. Die zijn allemaal met een vergunning aangevraagd, die moeten voldoen aan bepaalde eisen, als ze verwijderd worden, is daar ook een vergunning voor nodig en een NEZ moet gecompenseerd worden. Dus de wijziging die nu plaatsvindt, is dat die compensatie eis weggehaald is, maar ik denk dat de meeste NEZ-en liggen nu in woonwijken waarbij die waternatuur gewaardeerd wordt door de bewoners en ik niet verwacht dat er heel veel waternatuur de hele tijd fluctueert. Wat is dan het belang, zullen we maar zeggen, van het feit dat je hem wel opneemt als een NEZ? Dat belang zit hem erin dat hij in de schouw meegenomen wordt en dat op moment dat er een andere watervergunning wordt aangevraagd voor een constructie in het water, de dan geregistreerde NEZ 2 meegenomen wordt in de afweging. Dus u kunt daar dan niet een aanlegsteigertje krijgen naast een NEZ. Dus het biedt, gedurende de periode dat de NEZ van die derde partij geregistreerd staat bij ons als NEZ, bescherming en daarmee denken wij dat de kwaliteit van die NEZ beter is en wordt. Wie neemt het besluit? Dat neemt de eigenaar zelf. Wij gaan de boer op bij alle gemeentes om aan te dringen naar dat de NEZ-en worden geregistreerd met uiteraard als selling point het feit dat de NEZ-en dan bij de schouw mee worden genomen en dat de NEZ-en beschermd worden bij andere watervergunningen die worden aangevraagd.

De heer Middendorp: Voorzitter, een interruptie.

De voorzitter: De heer Middendorp.

De heer Middendorp: Kunt u toelichten waarom het een voordeel is dat de NEZ bij de schouw wordt meegenomen?

De heer Van Boxmeer: Omdat dan ook naar de kwaliteit van de NEZ wordt gekeken en de eigenaar daarop terugkoppeling ontvangt.

De heer Middendorp: Vloeit daar ook een verplichting uit?

De heer Van Boxmeer: We gaan er wel vanuit dat degenen die NEZ aangelegd heeft niet vervolgens die NEZ laat versloffen. Dat geldt bij ons op een vergelijkbare wijze. Dus we gaan uit van de goedheid van den gemeentes. Wij hebben met een aantal gemeentes gesproken en er was er zelfs één die zei, waarom mag ik ze niet opnemen als een NEZ 1? Ik zou zeggen, dat juichen wij helemaal toe, maar we landen bij een NEZ 2 en daar waarin bijvoorbeeld Natte Ecologische Zones een heel groot belang hebben, er is ooit een NEZ netwerk opgesteld en wij missen bijvoorbeeld aansluiting in stepping stones of in kerngebieden, dan zullen wij onszelf hardmaken om zo een NEZ op te werken naar een NEZ 1. Dan is er natuurlijk de vraag, gaan er nu meer NEZ-en worden aangelegd bij de gemeentes? Dat is denk ik twijfelachtig, zo hard kun je het niet zeggen. Ik denk wel dat zodra een groene oever die voldoet aan de omschrijving van een NEZ, want wat een NEZ is, staat goed vastgelegd, dat de kwaliteit daarvan toeneemt. Plannen over de communicatie en publiekseducatie. Twee dingen daarover. Ja, zodra er vanuit de zienswijze geen wijziging plaatsvindt, gaan wij de boer op, dus wij gaan actief de boer op om met die gemeente daar dat gesprek over te voeren. Het gedeelte waar ... U verwees naar publiekseducatie, dat komt wel terug, omdat we in ons beeld rondom vrijwilligersbeleid, participatie van bewoners, eigenlijk de waardering voor dat groen ook hoger willen hebben. Als u langsrijdt bij de Lierwating ziet u niet de fantastisch mooie NEZ die daar ligt, want hij zit achter een dijkje. Maar als je nu wel een hele mooie NEZ ziet, waardeer je volgens mij die natuur en daar willen we wel meer aandacht aan besteden om mensen daar ook bij te betrekken. Dat valt niet onder dit gedeelte, maar komt nog wel terug in deze bestuursperiode. De vraag van Natuurterreinen, welk beleid heeft u nodig? Dat gaat u zien als wij met de Motie Waternatuur aankomen met een voorstel, voor de afdoening van de Motie Waternatuur.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was het punt NEZ. De heer Meijdam wil iets zeggen, geloof ik.

De heer Meijdam: Ja, ik had ik had geen zin om door de beantwoording van de Hoogheemraad te gaan roepen, omdat ik het niet urgent genoeg vond voor een interruptie, maar ik heb wel een aantal verduidelijkende vragen, eigenlijk vervolgvragen of vragen naar aanleiding van de beantwoording die ik even wil stellen. Dus ik heb wel zeer sterk behoefte aan een mini tweede ronde. Want de Hoogheemraad gaf aan dat dit een ontwerp beleidsregel is die dus nu voorligt en dan mogen mensen dan zienswijze indienen en dan wordt het een definitieve beleidsregel. Is deze vergadering een deel van ... Of nee, het agenderen door ons is dat een deel van die zienswijze procedure? Dat is één. De andere is de Hoogheemraad gaf aan dat het aanpassen van deze beleidsregel een bevoegdheid is van het DB. Het is een beleidsregel niet echt een uitvoeringsregels, dus we vroegen ons ook af op basis waarvan het de bevoegdheid is van het DB, omdat het tenslotte een beleidskeuze is?

De voorzitter: De Hoogheemraad. Die laatste is wel intrigerend.

De heer Van Boxmeer: Ik kijk naar mijn secondant en ik weet niet, hoe doe je dat bij 5 voor 12, dat je hem even laat liggen en dan probeert het woord wel vol te maken? Maar daar geef ik geen antwoord mee op de vraag, dus ik neem die ... Wij delen het ... Dan weet ik ook niet of ik dat kan. Ik kom daar met u op terug. Moet even kijken of de toezegging dan, ik kijk even naar de secretaris van de commissie, op een dusdanige wijze is dat ik niet weer iedereen in de stress breng? Ik kom erop terug. De eerste vraag rondom is deze commissie onderdeel van de zienswijze? Dan zou ik zeggen, daar is het antwoord nee op. Er is toevallig een commissie gedurende de periode dat het stuk ter inzage ligt.

De voorzitter: En is op dat terugkomen een datum te hangen?

De heer Van Boxmeer: Als niemand daar een datum over heeft, dan zou ik zeggen nee, dan laten we hem gewoon onbepaald.

De voorzitter: Onbepaald?

De heer Van Boxmeer: Ja. Maar ik denk, dat moet wel ... Kijk, nu word ik uitgedaagd en dan ga ik dadelijk iets zeggen over de vorm en daar ben ik wel eens een keer de fout ingegaan, dus zo spoedig mogelijk.

De voorzitter: Houden we het daar even op.

03. Jaarrapportage plannen voor de fysieke leefomgeving 2022-2023

De voorzitter: Dan de jaarrapportage. Dan begin ik weer bij Water Natuurlijk.

Mevrouw Wijbenga: Dank u wel, voorzitter. Net als tijdens onze vergadering in januari wil ik namens Water Natuurlijk wederom melden hoe goed het is dat deze rapportage er ligt, want dan kunnen we goed zien waar Delfland allemaal bij betrokken is. Toch hebben wij nog wel een paar vragen. Vandaar ook het verzoek tot agendering. Vorig jaar of tenminste het begin van dit jaar hebben we aangegeven dat het vooral ging om drie dingen: belangenafweging, compensatie bij de verharding en de actualiteit van de legger. Dit met name omdat het merendeel van alle plannen die nu voorliggen woningbouw betreft. Gelukkig zijn er ook een paar andere soortige plannen, maar het merendeel betreft woningbouw. Deze drie punten die spelen eigenlijk nu nog steeds. Het is duidelijk dat Delfland inbreng heeft. Het is ook mooi om te zien dat de watervisie goed gebruikt wordt. Overigens voor de niet ingevoerde lezer is het misschien wel handig om even de legenda toe te voegen met de betekenis van de kleurtjes uit die mooie watervisie. Dus voorbeeld van geel voor de zeespiegelstijging tot paars voor bodemdaling. Verder vragen wij ook om te expliciteren wat de inbreng van Delfland was voor zover mogelijk, want het is ook voornamelijk procesinformatie die we nu lezen in die hoofdstukjes per gemeente en per plan, terwijl het juist zo goed is om te lezen of de inbreng is overgenomen. Een enkele keer zie je dat ook. Dan zie je ook heel mooi, bijvoorbeeld bij Pijnacker-Nootdorp, dat ook de inbreng is overgenomen. Voorzitter, dat brengt Water Natuurlijk tot de eerste vraag, van welke gemeenten kunnen de anderen leren? Ik noemde er net alleen, maar misschien zijn er ook anderen. Kortom is er een voorbeeld gemeente en venten jullie dat ook uit? Dan over de belangenafweging. In de inleiding staat dat wij niet gaan over ruimtelijke ordening. Ik was blij met de vraag van de Partij van de Arbeid om hier eens in bredere zin over te praten, want wij gaan toch ook als belanghebbende, als waterschap, over de ruimtelijke ordening? Zeker straks in het kader van de Omgevingswet. Met de beleidsbrief water en bodem sturend is ook duidelijk dat belang van een waterschap aangegeven. Dat komt allemaal tezamen in een belangenafweging, dus waarom deze disclaimer? We kunnen toch ook aangeven waar we liever niet zien waar er gebouwd zou worden? Denk ook even aan de aangehouden motie hierover van BVNL bij de laatste VV-vergadering. Dan over de plannen zelf. Er zijn nogal wat plannen voor woningbouw. Ik noem even Monster Noord 500 woningen, Watering Noord 700 woningen, 's-Gravenzande 1200 woningen. Hugo de Jonge zal er blij mee zijn, denk ik. Waarbij de betreffende projectontwikkelaar wellicht gesuggereerd heeft dat je bij het wonen aan het water ook een mooi een motorbootje kunt aanleggen en je eigen steiger en ook nog lekker rond kan tuffen. In Santhorsthof hebben kaveleigenaren bij Delfland de vergunning aangevraagd om gemotoriseerd te kunnen varen over de Boomawatering tot aan de Nieuwe Vaart. Dat is in eerste instantie afgewezen. Dat lijkt me ferm en dat zal ook ongetwijfeld een basis hebben. Ik zou dat overigens wel op prijs stellen dat we dat dan ook horen op welke basis dat dan is. Maar goed, hoe verhoudt zich dit met die houding van Delfland nu, wat ook in het stuk staat, ja, mits? We laten alles toe, ja, mits en hoe verhoudt zich dat met water en bodem sturend en met, staat ook ergens in het algemene stuk, inleidende stuk, wij houden voet bij stuk. We zien dit punt ook bij Vroondaal Zuid in Den Haag, waar ook de wens is om gemotoriseerd te kunnen varen, wederom op die Boomawatering, daar staat vervolgens dat we de vaarkaat van de vaarverordening dan maar gaan aanpassen. Dan denk ik, hoe zat dat dan in dat eerdere voorstel en hoe zit het dan met de andere belangen waarom er dan ineens wel

gemotoriseerd mag worden, of niet mag gevaren worden met een motor, bijvoorbeeld de ecologische waterkwaliteit, wellicht een Natte Ecologische Zone. Dan de vraag in algemene zin, waar wordt gecompenseerd en gemitigeerd kan de Hoogheemraad daar nog wat uitleg over geven? Ten aanzien van het varen en die projectontwikkelaars, beschikken zij ook over de watervisie, de vaarkaat en de vaarverordening? Voorzitter, dat was het alvast.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de PvdA. De heer Teerink.

De heer Teerink: Dank u wel, voorzitter. Ik zal proberen om geen vragen van Water Natuurlijk te herhalen. We hebben bij de agendering al een paar concrete vragen gesteld. Ik zal die heel even herhalen. Volgens mij sluiten die ook mooi aan. Dus niet alleen meer weten over die inhoudelijke bijdrage en wat daarmee is gebeurd, maar ook kijken in hoeverre we daar resultaten hebben behaald, is het ook gelukt om inhoudelijke ambities te realiseren en welke ambities een opgave op het gebied van water in de brede zin hebben we daarbinnen kunnen halen? En misschien ook, welk instrument of haakjes in ons beleid misten we hier om water en bodem meer sturend te kunnen maken? Dat sluit ook aan op de vragen die we eerder hebben gesteld over de sturing van beleid van beleidsneutraal naar meer beleid. Dus die vragen. Er zijn nog twee dingen die ik graag zou willen opmerken over de Jaarrapportage, buiten dat het een ontzettend informatief stuk is en heel mooi beeld geeft van waar we allemaal in gesprek zijn, zijn de twee punten die opvallend te noemen zijn in mijn beleving, is het feit dat het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied niet op de lijst staat. Volgens mij zijn daar uitgebreide gebiedsprocessen bezig. Volgens mij was dat ook deze zomer al aan de orde. Dus ik ben erg benieuwd naar onze betrokkenheid daarbij? Het tweede punt wat ik graag zou willen noemen, is de ruimtelijke puzzel. Daar staat ook wat over in. Ook over de gezamenlijke bijdrage met andere partijen in deze regio als inbreng richting de provincie. We hebben er tijdens informatieve Verenigde Vergadering ook met elkaar over mogen praten, we hebben wat dingen op flappen mogen zetten. Daarbij is later volgens mij aangegeven dat daar verder niet zo heel veel mee gaat gebeuren. Ik heb toen ook de oproep gedaan namens de fractie om ook vooral aan te geven bij de provincie dat wij de plannen die nu op papier staan een heel goed idee vinden, dat daar heel veel mooie dingen staan over water en bodem sturend, die heel mooi bijdragen aan onze doelstellingen. Dat vond de Heemraad op dat moment niet echt nodig en we hebben gezien waar dat toe leidt. Er zijn heel veel gemeenten, ontwikkelaars, ondernemers geweest die hebben verteld hoe een slecht plan het is. Het is allemaal weer uitgesteld. Ik vind dat heel verontrustend. Alleen Dunea heeft in Provinciale Staten aangegeven dat zij het een prachtig voorstel vonden. Het is nu uitgesteld en PS gaat weer met elkaar praten. Het zou echt heel goed zijn als we ook vanuit Delfland aangeven dat we heel blij zijn met het initiatief van de provincie om water en bodem meer sturend te maken en we kunnen ze echt niet alleen de kolen uit het vuur laten halen. Dus graag daarop een reactie.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Leibbrand.

De heer Leibbrand: Dank, voorzitter. Ook ik zou me proberen in te houden om niet ter herhaling te doen van Water Natuurlijk en Partij van de Arbeid, maar wel te beginnen met danken voor het agenderen van het stuk. En het college voor het delen van het stuk en de rapportage en samenwerkingssuccessen die deze beschrijft mooi weergeeft. Het leest dan ook als een positief stuk van de laatste periode, waarin we veel hebben samengewerkt met de verschillende partners. De vraag die bij het ABP wel naar voren kwam was, hebben we nu daadwerkelijk de doelen bereikt die we wilden bereiken met deze samenwerkingen? En misschien nog wel als belangrijkste daarin, eindigt de brief met een mooie zin, het college heeft de ambities om in 2024 de samenwerking met de gemeentes en het gebiedsgerichte werken verder te ontwikkelen. Is dat concreet te

maken? Wat hoopt het dan? Waar zit de verbetering in ten opzichte van wat we de afgelopen jaren hebben gedaan? Dank u wel.

De voorzitter: Helder. Dan ga ik naar de Hoogheemraad, of raden, denk ik eigenlijk. Klopt dat of niet?

Mevrouw Koop: Voorzitter, we hebben een beetje een verdeling afgesproken op dit onderwerp. Er worden een hoop vragen gesteld. Ik denk ook een hoop schoten en aanzetten voor de boeg voor de verdere discussie hier in deze commissie. Zoals is aangegeven is het een procesbeschrijving van het afgelopen jaar. Dus de tweede helft 2022 en de eerste helft '23. De heer Teerink die constateert dat ZH-POG er nog niet in staat en ook nog niet expliciet de ruimtelijke puzzel. Dat klopt, want dat was ook van de zomer en voor deze rapportage. Het wordt overigens wel zijdelings genoemd. Voorzitter, wij werken als organisatie en als Delfland binnen de fysieke leefomgeving en signaleren dat op, zoals op sommige punten beleid ontbreekt, dan signaleren wij dat naar onze gesprekspartner, dat zijn dus de gemeenten en wij signaleren en agenderen dat ook bij ons intern. Dan kijken we welk onderwerp er nog eens nadrukkelijker wordt opgepakt. In deze rapportage staat niet de expliciete inhoudelijke punten en de ambities, maar wel toch de voortgang met de gesprekken. U verleidt mij en ik meen dat dat ook mevrouw Wijbenga was, van welke gemeenten vindt u nu goede voorbeelden? Ik vind bijvoorbeeld, persoonlijk vind ik de gemeente Rijswijk altijd een goed voorbeeld. Als je ziet hoe er omgegaan wordt met Rijswijk Buiten. Ook in, maar dat staat hier niet expliciet in deze rapportage, ook in de gemeente Westland zijn er wijken waar ook het waterbeheer duidelijk wordt verbeterd. Zeker de gemeente Pijnacker-Nootdorp is echt een voorbeeld van goed waterbeheer. Dat is ook gebleken afgelopen 3 november, waarin ook een polder waar meervoudig ruimtegebruik is, ook goed en optimaal heeft kunnen dienen als calamiteitenberging. Dat u ook zegt welke haakjes, ook de vraag van de heer Teerink, welke haakjes heeft u nu nodig om water en bodem meer sturend te kunnen maken? We zijn nu bezig om de beleidsnota Beperken en voorkomen wateroverlast te actualiseren. In de vorige VV heeft u verder ook gevraagd om de beleidsnota Peilbeheer te actualiseren op een aantal concrete punten. We hebben ook toegezegd ook dat te doen. Er wordt ook sowieso landelijk gewerkt aan het duidelijk sturend maken van de nota van de maatlat klimaat adoptie. Voorzitter, we kunnen echt nog een hele rij met voorbeelden noemen, maar ik weet niet of dat in deze context past. We zijn vorige week ook weer geweest in De Lier.

De voorzitter: Interruptie van de heer Teerink.

De heer Teerink: Dank, voorzitter. Ik haak even aan, want er wordt door de Heemraad aan het begin aangegeven dat het eigenlijk vooral een procesbeschrijving is. Wij vragen hier gewoon om het concrete resultaat, wat is er nu daadwerkelijk bereikt door dat overleg? Wat voor adviezen zijn er gegeven? Hadden we er eigenlijk meer uit willen halen? We hebben het volgens mij de vorige informatieve VV ook gehad over de kansen die zich aandienen bij allerlei processen en het is handig als je dan ook middelen tot je beschikking hebt. Dat gaat volgens mij niet alleen over geld, maar dat gaat ook over andere instrumenten die je hebt. Ik kan me heel goed voorstellen dat je daar af en toe wat mist, dat je ... Ik heb laatst een Heemraad in een ander waterschap horen zeggen van, ze hadden eigenlijk op moeten nemen dat we een veto op ruimtelijke plannen zouden moeten hebben. Dat lijkt mij niet zo een heel goed idee, want dan ontwikkelt zich helemaal niks meer als iedereen die ergens een belang heeft een veto heeft. Maar los daarvan, op het moment dat je het niet over de inhoud hebt dan kunnen we wel gaan zeggen over allerlei beleidsstukken die in ontwikkeling gaan, maar als we nu constateren dat het alleen maar over een procesbeschrijving, heeft dat niet zoveel zin. Volgens mij moeten we gewoon wat dat betreft ook concreter zijn in wat we willen bereiken en hoe we dat kunnen doen.

De voorzitter: De Heemraad, concreetheid.

Mevrouw Koop: Voorzitter, dat was niet expliciet de insteek van deze rapportage. Het is wel zo dat u regelmatig kunt lezen over samenwerkingsprojecten en gebiedsprocessen met gemeenten. Ik noem nu even de gemeente Westland, waarbij we bijvoorbeeld vorige week een, u heeft daar ook vorige periode goedkeuring aan gegeven, waarbij we ook een duidelijk probleem, een wateroverlast probleem hebben opgelost, of in februari is dat opgelost, mogen we hopen, in bijvoorbeeld De Lier. Door die aanleg van de sifon onder de weg door en de verbreding van de watergang aan de overkant, dus dat is één van de voorbeelden, maar wellicht als u zegt van, ik heb graag ...

De voorzitter: Ik zie de heer Teerink al zwaaien met een interruptie.

De heer Teerink: Dank, voorzitter. Super dat gemeenten het goed doen en volgens mij ook heel goed om ze hier in het zonnetje te zetten. Ook geweldig dat de provincie haar best doet om dat te doen en dat er landelijk ook dingen. Maar het gaat mij erom wat wij hier kunnen doen. Wat we als waterschap kunnen doen om dat water en bodem echt sturend te maken en wat wij als Waterschap Delfland kunnen doen om onze opgave invulling te geven. Daar gaat het mij helder.

De voorzitter: Reactie van het college.

Mevrouw Koop: Voorzitter, ik heb daar zojuist ook antwoord op gegeven. Ik denk dat het ook goed is om met u en met de VV de volgende keer, of binnenkort, die discussie daarover aan te gaan. Wat er van dit huis uit wel heel erg goed wordt gedaan, is geïnvesteerd in de relaties en het uitwisselen van kennis met gemeenten en het geven van goede adviezen, die ook grotendeels worden opgevolgd. Ik ben het met u eens dat het af en toe wel handig zou kunnen zijn om een veto uit te spreken. Maar goed, dat instrument dat missen wij.

De heer Teerink: Voorzitter, interruptie. Dat heb ik niet gezegd, dat we ... Ik heb juist gezegd dat me dat een heel slecht idee lijkt.

Mevrouw Koop: Ik zeg ook niet dat we dat moeten doen, maar.

De voorzitter: Dan ga ik naar de andere Heemraad. Nog toevoegingen of is het dit?

De heer Van Boxmeer: Nee, dit is het niet. Dit is het verslag van de afdeling planvorming en planvorming is niet de enige die zich bezighoudt op het gebied van fysieke leefomgeving. Maar ik denk dat een beetje waar nu naar gezocht wordt en misschien dat de manier waarop het hier in het jaarverslag staat de verkeerde dingen, althans, niet precies triggert met wat ik wil overbrengen. Planvorming werkt met een staand beleid en in dat staand beleid zijn ze bezig met de watertoets, de gemeentelijke waterplannen, integrale plannen met derden. Ik zou zeggen dat in dat staand beleid het gaat over compenseren bij nieuwbouwactiviteiten. Ik zou dat nog niet willen omschrijven als water en bodem sturend. Dat is ons staand beleid. Planvorming is ook aanwezig in meer richtinggevende processen, zoals de ruimtelijke puzzel, de ZH-PLG en daarin komen eigenlijk vraagstukken naar voren over hoe wij onze leefomgeving anders moeten inrichten om bijvoorbeeld klimaat, hoe heet dat netjes, dat je het klimaat overleeft in de toekomst? Klimaatadaptatie. Dat roept mogelijk om nieuwe maatregelen. We hebben en dat heeft u ook een keer in een informatieve VV gezien, een doorberekening gezien wat zou er gebeuren als hier de Limburgse buien zou vallen en dan zou ervoor 880 miljoen euro schade zijn. Die economische schade zouden wij met het huidige beleid niet anders hebben kunnen doen. Dus er is een roep om op een andere manier te kijken en ik denk dat de ruimtelijke puzzel, of de ruimtelijke koers zoals de provincie die ingeslagen is, een heel duidelijk beeld geeft. Je kijkt naar wat er vanuit water en bodem mogelijk is in het gebied. Dat gaat dus ook over de bestaande bouw. Dus ik denk dat uw

oproep, maar ik vertaal dat nu eventjes, hoe gaat die visieontwikkeling uiteindelijk leiden tot de inrichting van onze fysieke leefomgeving in de toekomst en welke maatregel heb je daarvoor nodig?

De voorzitter: Mevrouw Wijbenga.

Mevrouw Wijbenga: Dank u wel, voorzitter. Wat ik nu zo mooi vond van het stuk was dat er overal staat, de watervisie, met die prachtige kleurtjes. Het is niet voor niks dat ik even gevraagd heb om een legenda van de kleurtjes. Ik moest ze overigens ook weer even opzoeken van hoe zat het ook alweer? Maar die watervisie, die pizzadoos, met al die prachtige kaarten, die gaan wel degelijk over de grote problemen die we in de toekomst kunnen verwachten. Die gaan over zeespiegelstijging, althans, er staan aandachtsgebieden op waar het relevant is, die gaan over bodemdaling, die gaan voor een deel over klimaatadaptatie. Dus de inbreng van de watervisie is prachtig. Maar de vraag is dan, wat doen ze ermee en hoever kom je ermee? Ik heb onder andere gevraagd over hoe zit het met bijvoorbeeld ... Dat is een ander punt, compensatie bij verhardingen? We hebben vanuit de commissie daar specifiek aandacht voor gevraagd. Want je kan niet blijven compenseren, want dan is er ook ruimte nodig om te kunnen compenseren. Dus als je die ruimte gebruikt voor woningbouw, moet je ergens anders weer ruimte hebben om te kunnen compenseren. Dus ergens gaat het knellen. Dat knellen, dat zien wij een beetje op ons afkomen. Dus we kunnen niet alleen maar doorgaan met bestaand beleid van, bij wijze van spreken, 5 of 10 jaar geleden. We hebben hier informatieve VV's gehad over wateroverlast, over zeespiegelstijging. De directeur van de KNMI is hier komen praten. Dus we moeten iets. Daarom vind ik het ook zo mooi om te zien wat we nu allemaal doen en dat we die watervisie inbrengen, maar laten we dan ook echt daar werk van maken. Dat is eigenlijk de oproep ook, zorg ervoor dat die inbreng ook nadrukkelijk overgenomen wordt. Of zo niet, zeg dan in ieder geval ... Het minimale is dat je kan zeggen vanuit het waterschap waar vooral niet gebouwd moet worden. En ik memoreer toch nog even aan de motie van BVNL bij de laatste VV, want dat was een beetje woorden van gelijke strekking. Dat is toch het minste wat je kan vragen? Maar je kan ook nu al zien waar er wel of niet gecompenseerd kan gaan worden. En met de enorme woningbouwclaims die er zijn, moet je nu wel nagaan, denk ik, je kan niet elke keer een blokje ... Goed, dit is misschien een pleidooi, dat zal duidelijk zijn. Maar de vraag was ook belangenafweging, compensatie bij verhardingen en ook daaraan verbonden de actualiteit van de legger. Die drie dingen zijn belangrijk, zou ik graag willen dat jullie op die drie dingen ook nog even reageren en op hoever jullie zijn met die watervisie. Met de watervisie. We noemen het ordinair altijd de pizzadoos, omdat er al die kaarten in zitten.

De voorzitter: De Hoogheemraad. Ik ga u wel een beetje haasten, want ik heb geen pauze gehouden in verband met het feit dat ik dacht dat we rond negen uur klaar zouden kunnen hebben zijn. Dat zijn we niet. Dus moet ik u nu gaan haasten. Gaat uw gang.

De heer Van Boxmeer: Ik heb toch het idee dat wij hetzelfde zeggen, maar toch niet ervaren dat we hetzelfde zeggen. Dus de watertoetsen die op dit moment afgenomen worden, althans, waar wij advies ingeven, worden allemaal overgenomen of het plan wordt aangepast. Maar dat is het staande beleid, dat lost geen 880 miljoen euro schade op als er zo een bui valt. Als DNH zitten we nu in een cyclus met beeldvormende D&H's, juist om die uitdaging van de toekomst en de verwerking daarvan in die visie, zal ik maar zeggen, te verwerken. Dus ik kan daar nu op dit moment nog niet al te veel over zeggen. Het gedeelte over klimaat, wateroverlast, kan mijn collega verder over spreken. Maar de uitdaging die we zien rondom water en bodem sturend gaat over hoe wij ook het bestaand gebruik en toekomstig gebruik kunnen beïnvloeden, om alle functies die we in dit gebied willen hebben ook daadwerkelijk uit te kunnen voeren. De ruimtelijke koers van de provincie, waarop de heer Teerink ook naar verwees, geeft juist aan dat, wij kunnen niet alle functies blijven vervullen. We zullen dus

keuzes moeten maken en daarbij zijn de keuzes rondom water van cruciaal belang. Daarmee geef ik geen antwoord aan uw vraag over belangenafweging, compensatie en actualisatie legger.

De voorzitter: Ik zag een interruptie bij de heer Teerink.

De heer Teerink: Dank, voorzitter. Waar ik beetje op aanhaakte, het feit dat ... Volgens mij zegt de Heemraad over het feit dat het nu over staand beleid gaat, dat hebben we gezien en dat begrijpen we ook en de vraag is juist van, wat kan het dus beter en wij willen ook graag meedenken over wat voor instrumenten wat er misschien aan de watervisie moet gebeuren om nog beter gesteld te staan richting andere belanghebbenden. Wat mij een beetje steekt, is dat er aangegeven wordt, we zijn nu beeldvormende D&H's aan het doen. Waarom wordt dat niet in de VV gedaan? Waarom zijn wij niet met zijn allen breed aan het nadenken over wat we in deze processen in zouden moeten brengen om voor Delfland gewoon betere resultaten kunnen halen? Ik vind dat vreemd. We hebben een aantal vergaderingen moeten cancelen omdat er geen onderwerpen waren, er staan nu ook alleen maar drie onderwerpen op de agenda, omdat we als fracties dat geagendeerd hebben. Waarom wordt het niet hier besproken? Er is zoveel aan de orde. Ik snap ...

De voorzitter: Uw vraag is helder. De Heemraad.

De heer Van Boxmeer: Ik denk dat het informatieve VV waar u naar verwees, zullen maar zeggen, een voorbeeld is waarbij u wel daarin betrokken wordt. Maar ik denk aan de andere kant ook dat u ons juist de opdracht heeft gegeven om aan de slag te gaan. Dus als u zegt, goed, wij doen graag met u dat werk. Ik denk dat de ruimtelijke koers, zoals die door de provincie aangegeven is en of hij dan wel of niet in die vorm doorgaat, u verwees daarnaar, voor dat kleine hiccupje bij Provinciale Staten, dat is denk ik een heel interessant vehikel voor onszelf om te kijken hoe wij onze positie gaan bepalen. Dat wij er als dagelijks bestuur nu mee bezig zijn, is denk ik heel goed. Want u stelt vragen aan mij en dan wil ik graag het antwoord geven wat ik ervaar, zoals in het beeldend vormend overleg wij met onze collega's bespreken. Want anders dan zouden wij de welbekende niet uit één mond spreken en dan gaf iedereen hier zijn eigen beeld weer.

De heer Middendorp: Volgens mij gaat de discussie ...

De voorzitter: Volgens mij heeft de heer Middendorp een interruptie.

De heer Middendorp: Dat zou zomaar kunnen. Ik bedoel, de discussie gaat nu heel lang en zo hadden we vast allemaal niet voorbereid, maar de vraag van de heer Teerink is, waarom staat er nooit wat op de agenda en moeten we nu via dit soort discussies dit uit het college peuteren? Waarom komt u niet zelf wat meer proactief naar buiten en waarom wordt er niet gebruik gemaakt van de watervisie en nog heel veel dingen? Waarom zegt die, we zijn ons aan het oriënteren. U bent nu bijna een jaar in functie en u bent zich aan het oriënteren en u mag ook nog vijf dagen in de week werken. Wanneer gebeurt er eens wat? Dat is volgens mij het gevoel uit deze commissie. En kunnen we tot een afronding komen, voorzitten, want misschien moeten we een nieuwe afspraak maken voor dit onderwerp, want het zit een hoop mensen dwars.

De voorzitter: De commissie heeft juist besloten om een voortreffelijke werkgroep in te stellen, dus de commissie gaat daar regie nemen, ga ik vanuit. Maar ik ga nog even terug naar de Heemraad.

Mevrouw Koop: Voorzitter, als het ... Wilde jij eerst of ik?

De heer Van Boxmeer: Ik wilde de heer Middendorp een compliment geven over het voorstel, waarbij we terugkomen op de start van de avond bij het voorstel van de heer Teerink.

Mevrouw Koop: Zo is de cirkel weer rond zou ik haast zeggen. Ik ben het wel eens met mevrouw Wijbenga over, in ieder geval, over het verduidelijken van de legenda in het stuk. Dat maakt het misschien ook wat leesbaarder en daardoor ook wat duidelijker. Wij hebben uw opmerkingen gehoord en we gaan daar ook mee aan de slag. De motie zoals u ook ... Waar u naar verwees, die is overgenomen en daar gaan we ook het komend jaar mee aan de slag.

Mevrouw Wijbenga: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Wijbenga.

Mevrouw Wijbenga: Dat de motie was aangehouden door de betreffende partij, maar goed, dat terzijde. Ik heb nog geen antwoord gekregen op een specifiek onderdeelje waar ik naar gevraagd heb. Namelijk, dat is aan de ene kant de stevige taal van, wij houden voet bij stuk en woorden van gelijke strekking en tegelijkertijd, dit zijn dan vervolgens mijn woorden, door de bocht gaan als het gaat om, we passen dan even de vaarkaart aan. Naar aanleiding van het wel of niet gemotoriseerd mogen varen.

De voorzitter: Als laatste de Heemraad, dan daarna rond ik het af.

De heer Van Boxmeer: Die stevige woorden staan volgens mij in het coalitieakkoord en zijn mogelijk daarom in dit verslag gekomen. Wij hebben nu in beraad met elkaar hoe om te gaan met verzoeken tot uitbreiding van de vaarverordening, maar dit zijn verwijzingen die u maakte na eerder gemaakte afspraken die wij als Hoogheemraadschap al hebben toegezegd en derhalve wij als betrouwbare overheid niet op terug willen komen.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan was dit onderwerp drie.

6. Rondvraag en sluiting

De voorzitter: Ik stel voor dat we doorgaan naar de rondvraag. Is er behoefte aan een rondvraag? Wie durft nog? Mevrouw Wijbenga, gaat uw ...

Mevrouw Wijbenga: Excuus, voorzitter. Maar ik had een vraag willen stellen naar aanleiding van de vraag van mevrouw Dijkshoorn en Water Natuurlijk over de brand bij de AVR en de mogelijke gevolgen ten aanzien van dioxinedepositie in het gebied ten noordwesten van de AVR. Nu even mevrouw Dijkshoorn mij net voor de vergadering er net op gewezen dat er een ingekomen stuk is waarin de vragen zijn beantwoord. Dat waardeer ik natuurlijk zeer, maar ik denk dat het ook wel fijn zou zijn als vanuit de griffier er dan even attent op gemaakt worden dat bij de ingekomen stukken van de VV voor 5 maart dit staat. Want het had toch netter geweest om het dan even te melden voor deze vergadering, wellicht.

De voorzitter: Tip voor de griffie. Dank u. Mevrouw Dijkshoorn, gaat uw gang.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Dank u wel, voorzitter. Een rondvraag met betrekking, eigenlijk toch wel een bruggetje, tot de NEZ, waar we het ook over hebben gehad. Wij krijgen meldingen vanuit het gebied en in dit geval specifiek de Noordpolder, de polder Berkel, dat is een belangrijke hoofd watergang en daar is het onderhoud slecht van de watergang. Het gaat, om specifiek te zijn, om de zogenaamde Voorste Tocht langs de

Hendrik Driessenweg. Er staan bomen schuin in de waterkant, tevens is de brede rietoever niet gemaaid, vanwege een bijzonder beestje, de rugstreeppad. Eigenlijk is dit wat betreft veiligheid onverantwoord in dit volgebouwde tuinbouwgebied. Delfland controleert hier blijkbaar al een aantal jaren niet meer de aannemer, want de bomen staan al een aantal jaren scheef. Op te veel plaatsen in hoofdwatertangen zien wij in Delfland riet en daardoor ook verlanding krijgt vrij spel. NVO's zijn aangelegd, maar hoe je erbij moet komen en afvoeren, is vaak niet over nagedacht. En is onze vraag, wat zijn criteria voor onderhoud in vitale hoofdwatertangen? Het antwoord mag ook navolgen, maar dank u wel.

De voorzitter: Ik dacht heer Middendorp als volgende. Klopt dat?

De heer Middendorp: Nee. Heeft u mij ook het woord gegeven?

De voorzitter: Ja.

De heer Middendorp: Ik werd getriggerd door een opmerking van de Hoogheemraad Koop over wat er allemaal in het Westland gebeurt en dan heeft ze het met name de Rainlevelr genoemd. En dat is inderdaad als het werkt, is het prachtig. Daar is geen misverstand over. Bij de Algemene beschouwingen heb ik gezegd van, het werkt prachtig, maar het gaat wel heel langzaam. Toen heeft Hoogheemraad Koop gezegd, ja, dat klopt en ik zou graag meer willen doen. Ik ben benieuwd of we daar een toezegging over kunnen krijgen, wat u dan meer gaat doen? Even voor de achtergrond, op dit moment, na 10 jaar, is ongeveer 5 procent van het areaal is onder Rainlevelr als je dat zo mag doen. Kan ook 6 procent, daar gaat het niet om. Maar de vraag is, wanneer zit u op bijvoorbeeld 80 procent?

De voorzitter: Nog een reactie van het college. Mevrouw Koop.

Mevrouw Koop: Voorzitter, dank u wel. Daar geef ik nu even geen antwoord op, omdat we ook te maken hebben met medewerking van de bedrijven.

De heer Middendorp: Kun je dan een procesafpraak maken of gaat u het nu in de reminder schrijven? Hoe werkt dit in de nieuwe systematiek?

De voorzitter: Dit werkt dat het een procesafpraak wordt. U krijgt nog een reactie. Dan de heer Teerink.

De heer Teerink: Dank, voorzitter. Ik wilde de voorzitter graag bedanken voor de suikerbom vanavond en ik vroeg me af of dat gewoonte gaat worden?

De voorzitter: Ik zal daarover nadenken. Ik kijk nog even naar de andere Heemraad.

De heer Van Boxmeer: Ik wil toch graag mijn secondant van de 5 voor 12 show bedanken, want ik heb het antwoord op de vraag. Op grond van artikel 3.1 van de Keur van Delfland zijn dijkgraven en Hoogheemraden en bevoegd om watervergunningen te verlenen, wijzigen of weigeren en in gevolgen van artikel 4.8.1 van de AWB, ik zet het bij u op de mail, over de bevoegdheid van dijkgraven en Hoogheemraden voor het nemen van een dergelijk besluit.

De voorzitter: Dan ga ik u allen bedanken voor deze intense discussie, mag ik wel zeggen en ik ga u het allerbeste voor het nieuwe jaar wensen met veel gezondheid en hopelijk wat meer vrede als dit jaar. Het allerbeste allemaal.